

talaia

agrupació excursionista

VILANOVA I LA GELTRÚ

REVISTA D'EXCURSIONISME

ABRIL-MAIG-JUNY 1995

Cansaladeria ♦ Xarcuteria ♦ Pernils ♦ Queviures selectes

Pollastres a l'ast

Casa Marisol

♦ *La Xarcuteria* ♦

Elaboració pròpia

c/ Josep Coroleu 76-78 Galeries Sant Jordi, 10-20
tel: 93/815 81 11 c/ Jordi 74
tel: 93/893 10 54

Vilanova i la Geltrú

♦ Vins i Caves ♦ Pastisseria i Bomboneria ♦ Rostisseria ♦

Formatgeria i Productes làctics

Ultramarins

Formatgeria i Productes làctics

El plaer de comprar

P La compra fàcil
PASSEIG MARÍTIM - SEGUR DE CALAFELL

Bobinatges B i R M E S. L. Reparacions Motors Elèctrics

- Reparació de bombes elevació d'aigua
- Reparació de maquinària electro-portàtil (taladres, esmoladors, martells...)
- Venda de recanvis i accessoris
- Servei oficial Black & Decker
- Servei oficial Makita

c/ Aigua, 4 - Tel. 893 00 11 - VILANOVA I LA GELTRÚ

VIDRES VILANOVA
roure

CRISTALLS I VIDRES PLANS
DE TOTA CLASSE
FUSTERIA D'ALUMINI

EXPOSICIÓ
PARE GARCIA, 28
TEL. 893 8707

mampares
bany i dutxa

VENTIKLAR®

CS Cesana spa

MABELUX

d uehban®

**ORIGINAL
DUSCHOLUX®**

c/. **CAPUTXINS, 36**
VILANOVA I LA GELTRÚ

ELS VOSTRES RODETS
FOTOGRAFICS REVELATS EN 1 H.

SUMCO

CONSTRUCENTER

BRICOMARKET

Sucursals:

Ctra. Sitges, s/n - Tel. 896 00 96 - SANT PERE DE RIBES
C/ Manel Barba i Roca, s/n - Tel. 892 32 62 - VILAFRANCA DEL PENEDÈS
Camí Capellans, 18 - Tel. 894 03 42 - SITGES

Central i oficines:

Ctra. Barcelona, C-246, Km. 42,4 - Tel. 893 30 66 - Fax 893 60 04
VILANOVA I LA GELTRÚ

DESCOMPTE DEL 10% ALS SOCIS
DE L'A.E. TALAIA EN:
SANITARIS - AIXETES
PAVIMENTS I REVESTIMENTS

Carrer Comerç, 4
Tel. 893 12 57
08800 Vilanova i la Geltrú
CIF G-58124702

Adherida a:
Federació d'Entitats
Excursionistes de Catalunya
Federació Catalana
d'Espeleologia
Federació Catalana
d'Esports d'Hivern

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA TALAIA

Nº 248

REVISTA D'EXCURSIONISME

ABRIL-MAIG-JUNY 95

EDITORS

Agrupació Excursionista Talaia

PRESIDENT

Salvador Butí i Papiol

SECRETARI

Lluís Forgas i Serra

REDACCIÓ

Societat de Cultura

DIRECCIÓ

Josep Blanes

EDICIÓ

Blanca Forgas

MAQUETA

Josep Blanes

PUBLICITAT

Vincent Castro

Foto Portada:

El Jordi Vidal (Mago) a punt de baixar
pel Corredor Estasen, amb el cim
de l'Aneto al darrere seu.

Foto: Andreu Ferrer

COL·LABORADORS:

Vicenç Carbonell

Toni Sagarra

Salvador Butí

M. Carme Barceló

Joan Sivil

Antoni Ordovàs

Josep M. Allo

IMPRESSIÓ:

Gràfiques Llopert

Sant Antoni, 63

Sant Sadurní d'Noya

Tel. 891 03 12

DIPOSIT LEGAL

B-24619-90

PREU DE VENDA

250 PTA

Els articles publicats en aquesta
revista sempre expressen l'opinió
 dels autors i no reflecteixen la de
 la Junta Directiva de l'Agrupació
 ni de la Redacció. En tot cas,
 l'A.E. Talaia donarà a conèixer el seu
 parer a través de les edicions o en
 articles o notes signades per la Junta

En conveni amb:

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social

AJUNTAMENT DE
VILANOVA I LA GELTRÚ

Consell Comarcal del Garraf

A.E. TALAIA

BIBLIOTECA
ARXIU

SUMARI

- 4 EDITORIAL
Equip de Redacció
- 5 ESQUI EXTREM
CORREDOR ESTASEN (Aneto)
Andreu Ferrer
- 8 LA TOSSA PLANA DE LLES
CAP DE REC - VALL DE LA LLOSA
Josep Blanes
- 13 EL SOBREPUNY
27a Sortida Cicle "Coneguem Catalunya"
Antoni Sagarra i Mas
- 17 UNA PRIMERA AL MONTGROS
Antoni Ordovàs
- 19 EL CARLIT
Pilar Bertran / Ferran
- 22 VALLCEBRE
XIV MARXA DE VETERANS DE CATALUNYA
Blanca Forgas
- 25 CAMPAMENT D'ESTIU TALAIA 95
Ramon Martí
- 26 500 m DE CANAL ALS ENCANTATS
Josep Guardiola
- 29 UNA JORNADA, D'ESTIU, PARTICULAR
Miquel Bernadó
- 31 LA TACA, DE ROMESCO - Roca dels Arcs
Joan Solé-Joan A. Borràs-Pep Forés-Jaume Soler
- 34 CRONICA DEL COTARRO TALAIEC
Equip de Redacció
- 37 El "hobby" d'aquesta primavera (20)
L'ENTORN DEL SECTOR AIGUACUIT
Joan Lluís Sivil
- 40 MES BRUIXES
Vicenç Carbonell
- 41 CONGOST DE MONT-REBEI
Paret de Catalunya-VIA ANDREU VEDO
Angel Vedo
- 45 De l'Anoia al Baix Cinca
VENTA LA LLENA-BELLAGUARDA
-LA GRANADELLA
Blanca Forgas
- 47 De l'Anoia al Baix Cinca
LA GRANADELLA-LLARDECANS-MAIALS
Blanca Forgas
- 49 De l'Anoia al Baix Cinca
MAIALS-MEQUINENSA
Blanca Forgas
- 52 PARET DELS DIABLES
Via Sánchez - Martínez
Teresa Sabrià
- 54 UN RECORREGUT PER
LA SERRA DE CATLLARAS
59ª Marxa Excursionista
de Regularitat de Catalunya
M. Carme Barceló
- 57 NOTÍCIES I COMENTARIS
Equip de Redacció

1955 1995
AGRUPACIÓ
EXCURSIONISTA
TALAIA
40
ANIVERSARI

1955 1995

AGRUPACIÓ
EXCURSIONISTA
TALAIA

40
ANIVERSARI

Editorial

Moltes vegades, en converses entre els nostres socis i fins i tot en alguna pregunta en entrevistes en els mitjans de comunicació s'ha fet esment de la vinculació de l'A.E. Talaia amb Vilanova.

Es possible que el fet de ser una entitat l'activitat de la qual és eminentment sortir de casa provoqui que algú preguntí què fem per la casa, en aquest cas per la ciutat, tota vegada que és de la ciutat bàsicament on treiem el recursos humans per a existir.

En som conscients, del fet, i només caldrà fer un repàs de la nostra feina durant l'any per adonar-se de la nostra vocació vilanovina, moltes de les nostres activitats col·lectives, caminades populars, aplecs de tardor, marxes de regularitat, nit de la sardana, estan pensades perquè els vilanovins i vilanovines hi participin activament i massivament. Hi ha algú més a Vilanova amb un curriculum d'actes participatius com el nostre? Cal afegir-hi, però, moltes coses, per exemple el M.A.E., que gestionat per nosaltres fa un servei a tothom i s'està convertint en una escola d'escalada de primer ordre. Els cursets, que indueixen a tots els vilanovins a practicar un esport en les millors garanties de seguretat i èxit.

I caldria afegir que la nostra Talaia no ha deixat mai l'oportunitat d'estar present en tot allò que considera important per millorar la comarca o impedir que es deteriori. Participem en diverses comissions municipals: Medi Ambient, Cultura Popular, Nomenclatura, Esports...

En definitiva, som una entitat vilanovina amb vocació ciutadana, encara que sigui la muntanya el nostre principal objectiu.

ESQUI EXTREM: CORREDOR ESTASEN (ANETO)

Sóc al bar de l'entitat i he begut dues cerveses i mitja, que seran tres o més ... (celebro que he finalitzat els exàmens). El Pitu m'acaba de fotre la bronca perquè encara no he fet l'escrit promès de la nostra aventura, per tant prenc un full a la nostra preciosa secretària i sobre una de les rústegues taules del nostre bar, sota l'atenta mirada de la garimba que sembla que intenti distreure'm dient-me: "Beu-me, beume!", començo a escriure.

Feia temps que ho desitjàvem, el Corredor Estasen es

podia baixar esquiant i nosaltres (el Mago i jo), amb el nivell suficient, encara no ho havíem fet. Aquest cop el meu amic no faltirà a la cita. Ens acompanyen el Ramon i la Núria (que per cert es casen aviat).

El projecte és arribar-nos diumenge 30 d'abril des de l'Hospital de Benasque (1758 m) fins al coll de Coronas (3173 m) per fer-hi nit. Ens interessa sobretot fer el descens molt d'hora per trobar la millor neu, el dilluns dia 1 de maig. *Nota de la Teresa (barwoman): "L'Andreu ja ha*

acabat la tercera cervesa i ara, per poder continuar bevent, ha d'anar a fer una pixaradeta". Gràcies Teresa.

De fet arribar fins al coll de Coronas no comporta cap al·licient diferent de qualsevol ascensió a l'Aneto. Tan sols que nosaltres portem el material necessari per fer-hi nit, i és pesat. La marxa, doncs, és lenta. Tots pugem amb esquís i pells menys la Núria, que utilitza raquetes. Quan som una mica més amunt de la Renclusa (2141 m), i quan el sol comença a

El corredor Estasen (Aneto) des del coll de Coronas. Foto: Andreu Ferrer

El Jordi Vidal al tram final del corredor. Foto: Andreu Ferrer

picar, ens adonem que, l'un per l'altre, ningú no ha agafat crema protectora, només una barra per als llavis. Com alguns dels assidus al nostre local devien notar, ho vam pagar car. Sobretot la Núria i jo, ja que ens quedà la cara força desfigurada.

Arribem molt cansats al coll, tots menys el Mago a qui -pel que sembla- mai se li acaba la corda. Aquí muntem un refugi de neu amb l'ajut d'una pala, pals d'esquí telescòpics i un cobert de nylon de fabricació pròpia. Tot plegat bastant més

lleuger que una tenda.

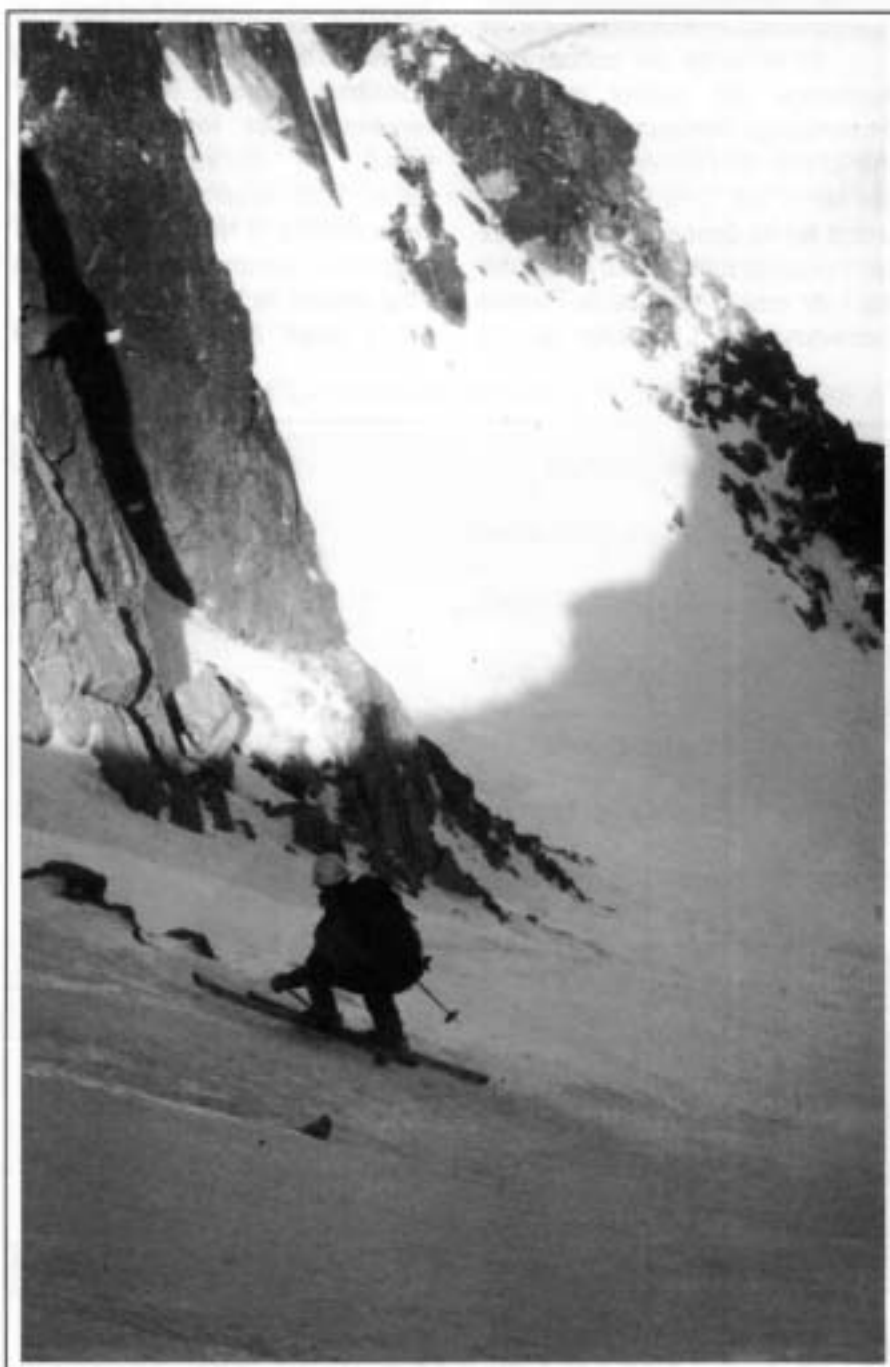
Després d'un llarg sopar mig dormisquem fins a les set del matí. El Mago i jo ens llevem i sortim del refugi deixant els mandrosos del Ramon i la Núria dormint fins bastant més tard. El cert és que a la Núria i a mi el sol del dia abans ja ens ha deixat una mica tocats i tant ella com el Ramon no es troben gaire bé.

Saltem el coll de Corones i flanquegem fins al peu del corredor amb els esquís

carregats a la motxilla. Ens posem el casc i comencem a pujar. Utilitzem un piolet, però prescindim dels grampons ja que la neu, encara que dura, cedeix sota els nostres peus. El corredor és ample i força dret, es manté contínuament sobre els 45º arribant als 50º en el tram final.

Tot enfilant-nos per un dels accessos secrets a la gran muntanya, agraïm el permís concedit per accedir-hi, i hi apliquem l'esforç necessari per merèixer-lo. Després de superar els 200 metres de desnivell del corredor, ens trobem sobre l'esplèndida Cresta de Llosas. Aquí deixem els esquís i les motxilles i agafem només les càmeres de fotografiar, el piolet i un cordino de 15 metres. Superem el tram final i fàcil de la cresta per arribar fins al cim de l'Aneto (3404 m alt). Estem completament sols, però ja es divisa tota una corrua de gent que travessa la gelera. Són dos quarts de deu. Ens hi estem poc, tan sols el temps per tirar les fotografies de rigor. Tomem fins a on hem deixat els esquís, nerviosos, ja que ara és quan comença la veritable aventura.

En una petita plataforma que fa la neu, el Mago es calça els esquís i observa el pendent, està nerviós, com jo. Sap que va sobrat, que no és difícil, però també sabem que no ens podem permetre errors. El principi és el més dret, la neu és massa dura, quasi gel, i sobresurten algunes pedres. Per seguretat el Mago derrapa de cantó fins que ha superat aquest tros, uns deu metres, es relaxa, fa un crit i es llança pendent avall fent salts d'un cantó a l'altre, perfectament controlats, encarat sempre al pendent i gaudint de la seva seguretat. S'atura uns cinquanta metres més avall. Com hem pactat, jo he fotografiat el seu descens i ell farà el mateix per

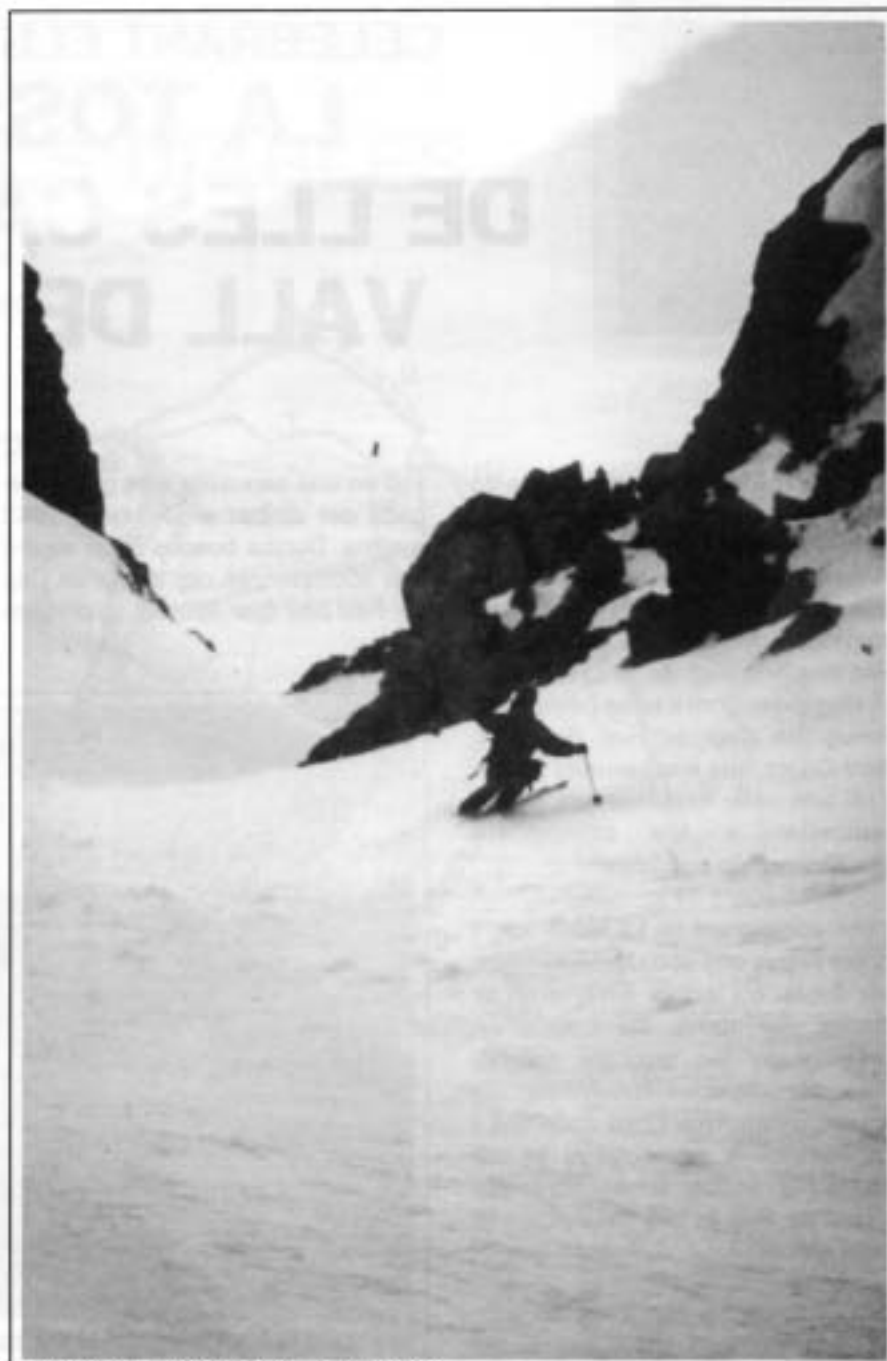

El Jordi Vidal baixant el tram inicial del corredor Estasen. Foto: Andreu Ferrer

mi. Ara sóc jo que em poso els esquís en la reduïda plataforma i segueixo les seves evolucions. Derrapo el primer tros i després em deixo anar... Inexplicable, no recordo el que vaig dir però em trobava molt bé en l'especialitat de muntanya que més domino. Sobrepasso la posició del Mago que segueix fent fotografies mentre jo sóc a un altre món. Superant-nos successivament l'un a l'altre i sense deixar de fer fotografies, ens tornem a trobar, abans del desitjat, al peu del corredor un altre cop.

Ha estat esplèndid, genial, i el millor de tot és que no és irreplicable. Al Mago i a mi se'ns ha obert un món immens de noves possibilitats a la muntanya i ho pensem aprofitar. Retornem al coll de Corones on ens esperen el Ramon i la Núria. Han hagut de renunciar a fer cim ni que fos per la via normal i és una llàstima quan es té tan a prop, però aquest no es mourà de lloc.

Desfem el refugi, muntem les motxilles i comencem a baixar, per Aigualluts. El sol aconseguix fer-nos malbé la neu i la cara, i el descens es converteix en un terrible calvari. Arribats a l'Hospital, agafem el cotxe i fem una visita a la Creu Roja de Benasque, ja que l'aspecte de la Núria és desagradable i li fa mal. El metge ens diu que acostuma a trobar-se amb molts casos com el nostre i acompanyats a més per greus conjuntivitis, i no pot

Ara li toca baixar al corredor a l'Andreu. Foto: Jordi Vidal

estar-se'n de felicitar-nos per la qualitat de les nostres ulleres de sol ja que els nostres ulls estan en perfectíssim estat. Hem pagat

la factura del nostre oblit, però segur que no es repetirà.

Andreu Ferrer

**40è ANIVERSARI FUNDACIO A.E.TALAIA
11 DE SETEMBRE DE 1995, AL MIGDIA
OFRENA FLORAL A FRANCESC MACIA
I A CONTINUACIO VERMUT**

CELEBRANT ELS 10 ANYS DE GR's LA TOSSA PLANA DE LLES-CAP DE REC VALL DE LA LLOSA

La millor celebració d'aquests 10 anys ininterromputs de trespasar pels senders de GR fou, evidentment, la convocatòria per a una ascensió a la Tossa Plana i una caminada des del Pla de Cap de Rec fins a la Vall de la Llosa. Això sí, tinguérem com a base l'excel·lent Refugi de Cap de Rec del C.M. Sant Cugat, que ens permeté gaudir d'un bon caliu excursionista sense renunciar a les comoditats casolanes més habituals.

Inicialment no tot foren flors i violes ja que una sortida dissenyada per fer-la col·lectiva amb autocar resulta que quedà esmicolada en petits grups que amb els nostres respectius vehicles fariem cap en aquest refugi. Una bona colla fins i tot sortirien a pernòctar-hi el dia abans i en arribar la segona tanda a Cap de Rec ja ens els trobaríem camí amunt.

No us ho havia dit encara; aquesta excursió tenia lloc el 30 d'abril i l'1 de maig d'enguany i havíem sortit de Vilanova a les sis del matí, aturant-nos al túnel del Cadí a repostar i seguir en direcció a Bellver de Cerdanya i a Martinet, per desviar després per una carretera que no para d'enfilarse fins a Lles. A la desviació d'Arànsers no ho poguérem aguantar i ens aturàvem a fotografiar l'immens Cadí, que en aquella hora matinenca estava francament fabulós, i així identificaríem alguns relleus com la Costa Cabriolera, la Canal del Cristall, Prat del Cadí o el més alt, el Puig de la Canal Baridana, de 2647 m.

Des de Lles encara ens quedaven més de 400 metres de desni-

vell en una carretera més que retorçada per arribar al Refugi, a 1942 metres. Bonics boscos de pi rojalet ens acompanyen cap al Pla de Cap de Rec fins que apareix la primera

gran edificació que no és res més que el Xalet de l'Estació d'Esquí Nòrdic del mateix nom, les ben senyalades pistes del qual seguiríem en el transcurs d'aquests dos

L'immensa panoràmica de la serralada del Cadí. Foto: Josep Blanes

El Refugi de Cap de Rec. Foto: Josep Blanes

dies algunes estones, unes pistes que a l'hivern són solcades pels esquiadors de fons.

A la fi el Refugi. Magnífic. Hi aparquem a pocs metres i tot seguit portem l'equipatge cap allà, ens designen habitacions, saludem els que s'han quedat adormits i que no han sortit d'excursió a la Tossa Plana i després d'omplir les motxilles amb quelcom comestible tornem als cotxes i, som-hi amunt!

D'aquesta segona colla som almenys vint-i-un o vint-i-dos. La pista que agafem és la continuació de la carretera per on hem vingut i que portaria fins als Estanys de la Pera. Aquest petit itinerari automobilístic no previst ens deixarà davant el Refugi Pladell, a 2100 m alt, és a dir, ens hem estalviat poc més de 100 metres de desnivell i a partir d'aquí sí que comença el veritable camí.

Gairebé pel llom carener, a estones per dins el bosc i després per un prat ressec i pedregós i sense parar de pujar, començarem

a trobar les primeres clapes de neu. Virtualment teníem la Tossa Plana damunt nostre. Les congestes de neu es fan cada vegada més grans i s'havia d'anar en compte encara que en bona part de l'itinerari la superfície de la neu no s'enfonsava. El dia, esplèndidament clar, feia que el sol realitzés els seus estralls entre cares, clatells i braços, que ràpidament començaren a envermellar fins arribar, més tard, al torrat complet.

A poca distància del cim ens retrobem amb la colla que ens havia precedit i que ja començava la davallada. Crits, rialles i alguna crítica per no haver-nos esperat, però sobretot molta conya. Però nosaltres amunt i els altres avall. Es notava que ja érem quasi a dalt perquè el fred es feia notar. Pujant de mica en mica assolirem l'ample cim de la Tossa Plana, però el dubte féu trontollar els nostres coneixements en no saber exactament a quina alçada ens trobàvem, ja que en dos mapes de l'Alpina donaven xifres diferents. El plànol de la Cerdanya ens dona la cota 2916 m, fins

el vèrtex és situat per damunt de la cota dels 2900. Però la mateixa editorial atorga a la Tossa Plana 2898 m en la guia d'Andorra, tot i que tenen grafiada la corba de nivell 2900 m. Ves a saber! Misteris de la topografia!

Però, si ja som a dalt! Quina panoràmica! Cap al nord els cims andorrans, cap al sud l'immens Cadí, i més enllà la Tossa d'Alp, el Puigmal, el Puigpedrós i el Carlit, mig amagats entre un veritable estol de cims ribetejats de neu. Previ un cop d'ull al vessant de l'estany de la Muga, ens atansem fins al veritable cim per a fer-nos la foto de rigor. Tot el grup ben abrigats, en posa: Rieu! Dieu trenta-tres! Ja està!

Ens acostem per damunt d'una cresta de neu a copsar la grandiositat de la vall que se'ns obria davant nostre i que, encapçalada des del Port de la Vall Civera i recollint les aigües dels Clots de Gargantillar -ara glaçats- fan néixer el riu Madriu, que recorre tota la vall i fa cap a Les Escaldes per juntar-se amb la Valira. Damunt dels llacs

L'ascensió a la Tossa Plana. Tripujant les primeres congestes de neu. Foto: Josep Blanes

Tota la colla dalt del cim de la Tossa Plana. Foto: Josep Blanes

Des débris de la Tossa Plana de Lles, la vessant de l'estany de la Muga, tot glaçat. Foto: Josep Blanes

Les quietes aigües de l'estany d'Orri reflectint la nostra excursió. Foto: Josep Blanes

L'estany interior de la Pera. A l'esquerra el refugi de la FEEC i el Cadí al fons. Foto: Josep Blanes

els coneguts cims dels Pessons, amb el seu propi estol d'estanys que no divisàvem, intuïnt més enllà l'estació d'esquí del Grau Roig.

Però com que hi ha gana i a més fa un fred que pela, baixem ràpidament donant bots per la neu fins que aquesta s'acaba i decidim parar a dinar. Arrezerats en unes roques el sol torna a picar i posem a eixugar les botes mentre endrapem quelcom.

Ben descansats -fis i tot algú ha fet la becaïna- tirem avall i ja a prop de l'entrada del bosc ens aturem a contemplar, per enèssima vegada, la grandiositat del Cadí, ara a la llum càlida de la tarda. En un tres i no res, després d'alguna petita marrada, ens presentem davant els cotxes. I si ens acostéssim als Estanys de la Pera? Dit i fet. Per una pista bonyeguda no gaire apte per als nostres vehicles arribem a la bifurcació que baixa cap a Aràns i allí si que enfilem una veritable pista de muntanya. Algú de la colla renuncia a fer passar el cotxe per aquell pedregall, que surt de les Pollineres i segueix per l'Orri d'Anís i comencen a aparèixer congestes de neu fins que -després de molts retombs- sorgeix el primer llac (en forma de pera?) en un cercle tancat pels cims de Monturull, Perafita i Estanyons. Seguim amunt i apaquem just davant el Refugi de la FEEC, una bonica però mal cuidada instal·lació.

Tot esperant si arriben més companys ens anem a retratar els dos estanys. Es un lloc atractiu i sobretot ara que les muntanyes són ribetejades de neu. I tornem avall tot salvant els aproximadament nou quilòmetres de pista que ens separen de Cap de Rec. De nou a casa, és a dir, al Refugi. Agraïm una dutxa d'aigua calenta i després de la consegüent tertúlia, a la taula s'ha dit. Un bon sopar completa aquella jornada inoblidable. I acabarem sortint a caminar una mica sota la llum dels estels i ajudar a pair tanta abundància per tornar cap al cau, amb seriosos advertiments per als qui ronquessin...

L'endemà tothom jurava que ells o elles no havien ronat. Però tot això ja ho discutíem davant la taula amb un generós desdèjuni que ens donaria forces per al recorregut que pensàvem fer cap a la Vall de la Llosa, itinerari coincident amb el de la 58ª Marxa de Regularitat de Catalunya de l'any passat.

I som-hi! Un tros de sender, una pista d'esquí, un camí entremig del bosc, i ja som al bonic prat de toberes -que ens recorden Aigües Tortes- molt proper a l'estany d'Orri on ens dirigim. Enclotat i envoltat pel bosc, passarem també a saltar de roca en roca per una tartera que llinda les quietes aigües i donarem el tomb al llac, mentre els afeccionats a la fotografia capten els reflexos dels altres companys emmira-

llats a l'aigua. Però la jornada és llarga i no val a badar. Cap a la pista, tenint davant la Serra de la Carabassa i seguirem fins que al cap de bona estona arribem a la Cabana dels Caçadors. Reagrupament general en un entorn francament bonic. Seguim entremig de bosc fins que se'ns obre una gran clariana, deixant al darrere la llunyana imatge de la Tossa Plana i de la Muga, amb l'omnipresent Cadí al nostre davant.

A partir d'aquí uns decideixen pel que sembla el camí de dalt i els altres pel camí de baix fins a trobar la pista que puja, baixa, flanqueja, per finalment retrobar-nos i seguir plegats l'itinerari. Entrarem de ple a la Vall de la Llosa per un corriol en una zona molt descomposta i que continua avall per un pendent que Déu n'hi do! Les contínues zigzagues ens fan perdre alçada ràpidament i la colla s'allargassa en prendre moltes precaucions per no rodolar avall. Finalment arribem al fons de la Vall de la Llosa i al riu del mateix nom, indret que aprofiten uns quants per a remullar-se els peus i refrescar-se mentre esperen l'arribada dels darrers caminaires. Un pont rudimentari ens porta a l'altre costat i des d'aquí seguirem per uns paratges singulars. El riu, que ens queda a la dreta, va enclostant-se mentre la pista segueix baixant per bé que de forma més planera.

Deixarem de banda les runes del Castell de la Llosa ja que no ens volíem entretenir i només ens aturàvem a fotografiar el Salt de la Vaca Morta. De seguida arribàvem a les cases de la Llosa i per una pista vorejada de bedolls i avellaners, iniciàvem una llarguíssima pujada cap al poble de Viliella. La majoria ens vàrem deixar de visitar el bonic indret del Molí, el saltant i el gorg que allí hi ha, però, ves que hi farem, ja hi tornarem un altre dia! Arribem a Viliella amb un sol de justícia i ni tan sols ens aturem. Just a la sortida del poble enllacem amb un camí de bast, empedrat i ben conservat, però que no parava de pujar. Ja divisem a l'altre vessant el poble de Lles, mentre se'ns presenta una zona mig pelada de vegetació, fins amb algunes molles.

El bonic pla de les toberes entremig del bosc prop de l'estany d'Orri. Foto: Josep Blanes

Cap a la Vall de la Llosa, reagrupament a la cabana dels Caçadors. Foto: Josep Blanes

Passarem a prop de l'Orri i el camí, més enllà, s'enclota entre parets de pedra, seguint cap al bosc en direcció nord.

Seguirem les marques del GR que han començat a aparèixer i que més tard perderem. Aquí ja s'alternen les catifes verdes dels prats amb el bosc de pins, unes vegades espessos, altres esclarissats, i que en conjunt ens feia gaudir d'un paisatge de meravella.

Però la intuïció ens deia que no anàvem be i travessaríem els

prats i el bosc pel dret per -després d'adonar-nos que faltaven més de la meitat- aturar-nos a descansar i agrupar-nos per escorcollar el terreny a la recerca dels senyals que havíem perdut. Seguint pel dret i ja amb bona orientació, encertaríem de ple al desembocar en una de les pistes d'esquí de fons que ens portaria directes al Refugi. Havien culminat els nostres objectius. I directes cap a la dutxa que ens ajudaria a dissipar la calor i el cansament. De mica en mica s'incorporaren tota la colla, i després de posar-nos nets i polits, cap a taula,

on rescabalaríem amb un bon àpat les energies perdudes. Com a cloenda cal felicitar el cuidant del Refugi i el seu equip, que ens ajudaren a passar un parell de dies molt agradables. Serà qüestió de provar si a l'hivern, amb neu i fent esquí de fons, aquest bell indret ens proporciona altres jornades memorables. N'estic segur!

Josep Blanes
Cap de Rec, primavera del 95

VETERANS, POSEU-VOS EN REMULL!

13 i 14 d'octubre 1995

A MONTSERRAT

22ª MARXA NACIONAL D'EXCURSIONISTES VETERANS
Organitza: Unió Excursionista de Sabadell

EL SOBREPUNY

27ª Sortida del Cicle "Coneguem Catalunya"

En aquesta ocasió la **Secció de Cultura** ens portà a trepitjar la serra de **Catllaràs** per assolir una talaia prominent des d'on s'abasta el relleu més significatiu de l'orografia central catalana. Una serra dins la comarca del Berguedà que ateny altituds superiors als 1700 m; al seu entorn es formen les depressions de la vall del Llobregat, l'Arija, el Merdançol i la riera de les Soïlls.

En efecte, el passat **4 de juny** el cim de **Sobrepuny** és l'objectiu desafiat per una trentena llarga de marxadors decidits a superar el fort desnivell que l'excursió té plantejada (800 m). Un alterós turó dins una zona de crestes prominents que sorpren quan hom les contempla poc abans d'arribar a la capital berguedana. L'excursió presenta un bon atractiu, avalat pels companys que hi han esmerçat tres desplaçaments per anar-la a preparar; un cim poc freqüentat si fem balanç de les sortides organitzades per centres excursionistes que tenim registrades per la Serra de Catllaràs. Heus aquí, doncs, un ingredient afegit: l'escàs coneixement per part dels excursionistes en general. L'elecció és encertada i l'ambient, de bon matí, engrescador tot i estar convençuts que l'esforç físic sol·licitat serà notable.

Havent esmorzat a Vilada, l'autocar ens apropa al punt de sortida: un revolt de la pista a un parell de quilòmetres abans d'arribar al Castell de l'Areny, entre les masies de Cal Riu i Cal Campió. A partir d'aquí una part del contingent fa la ruta turística per a acompanyar

marxadors entrenen l'itinerari a peu per una pista que remunta pel vessant de la muntanya mantenint bones vistes sobre el proper poble del Castell de l'Areny i damunt el fondal que transcorre sota nostre: el torrent de la Clusa, que acaba vessant les aigües al Merdançol en un indret molt proper al poble de Vilada.

Des de la pista de Vilada a Sant Romà de la Clusa, panoràmica de Castell de l'Areny.
Foto: J. Blanes

Aquesta pista, altre temps molt ben habilitada per a cotxes, queda ara restringida al pas de vehicles tot terreny. En una cruïlla podríem decidir tornar a Vilada, per bé que la intenció és seguir a la dreta com si volguéssim anar a Sant Romà de la Clusa. Ben bé al cap de mitja hora el camí pren forma de congost; és l'anomenat grau de l'Escaell. En una balconada observem el pregon engorjat: les Goles de la Clusa. Aquest pas dona sortida a la conca de migdia, al bell mig de les cingleres produïdes per l'erosió i els moviments tectònics de roques eocèniques el color de les quals ha donat al cim que culmina el vessant de la nostra esquerra el nom del Roig (1521 m). Unit a ell per dues collades més a l'oest hi ha Sobrepuny.

nyants, tal com s'acostuma a fer en aquest tipus de sortides; però els

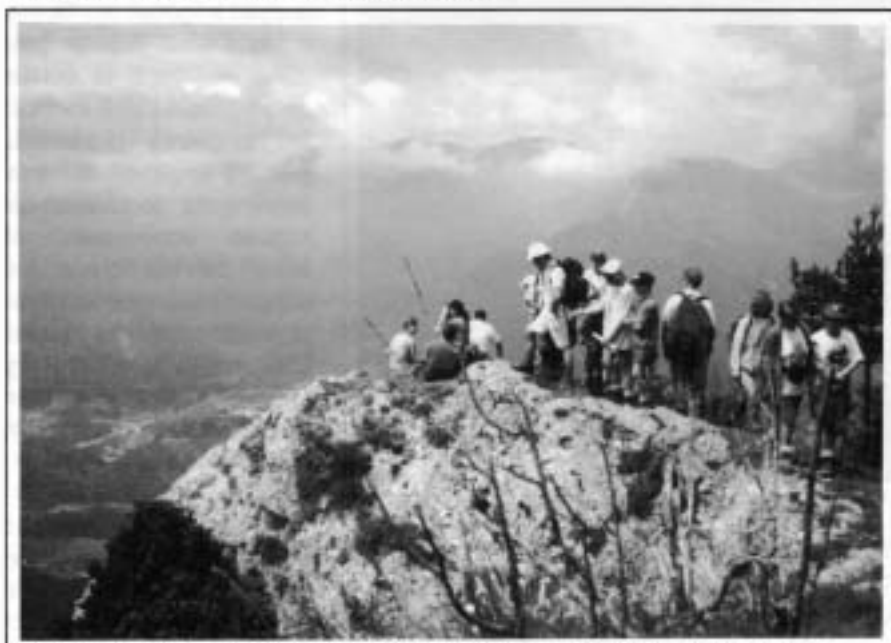
Superat aquest marc d'incommensurable bellesa n'assolim un altre que encara el supera: Clot és un paratge idíl·lic, un pla rodejat

Pla de Clot, abans d'iniciar el camí de la Font de l'Avet. Foto: J. Blanes

La cresta enclapirada que culmina al Sobrepuny. Foto: J. Blanes

Els caminants contemplant la panoràmica de la vall del Llobregat des del cim de Sobrepuny. Foto: J. Blanes

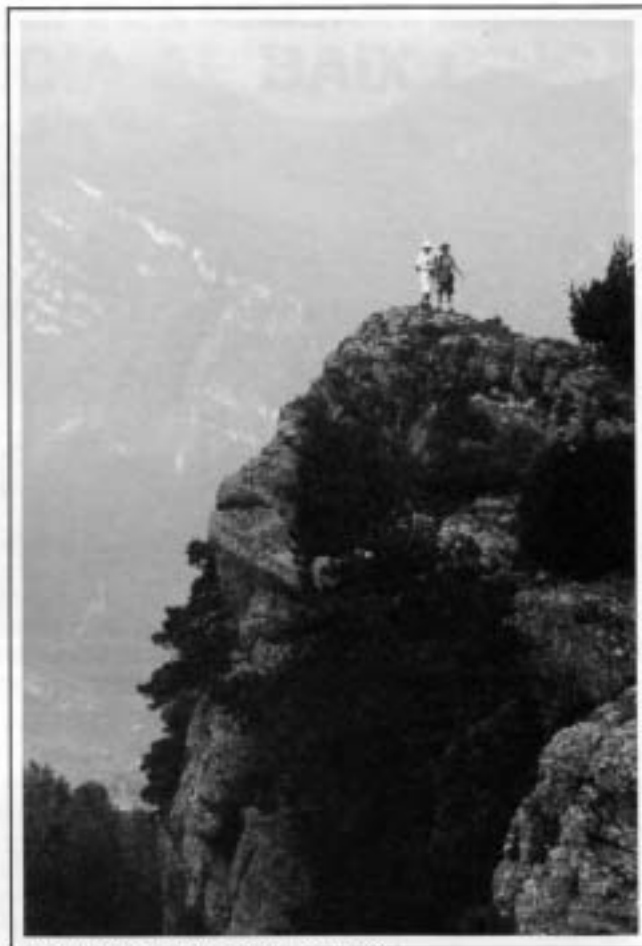
d'alteroses i atractives muntanyes, un escenari suggestiu per a fer-hi acampada, un indret lluny de qual-sevol brogit on s'escolta el silenci. Copsem l'alterós objectiu de 1656 m convençuts d'assolir-lo al cap de ben poques hores. Més a la dreta reconeixem la Morrerà d'Espades, Fulleracs, la Baga de Cabanelles, la Collada de Sant Miquel, el Serrat Negre, la Collada del Pla de l'Orri, el Pedró i el Cap de la Baga. Abaixant novament la vista ens sorprèn una roca negra al mig del pla; en atansar-nos-hi observem que es tracta d'un bloc de conglomerat ennegrit pel pas del temps curiosament isolat en el prat herbós.

En aquest punt es fa obligat un reagrupament. A partir d'aquí deixem l'ampla pista que ens menaria a Sant Romà i encetem un corriol a ponent en direcció a la propera font de l'Avet. El sender és costerut però esdevé més complaent en transcórrer dins la magnífica boscúria d'alzines, roures i avets de la Baga de Baix, també anomenada de Clot o de Picamill, que s'estén per tota la fondalada compresa entre els guarets de Clot i la Collada Gran o de Baix, al peu de la Baga del Roig fins a les Roques de Picamill. La remuntada és feixuga, en tal mesura que en un altre lloc apropiat els capdavaners decideixen d'aturar-se novament a fi d'obtenir una altra reunió de grup. Hom té temps d'adonar-se de la bellesa que hostatja la naturalesa inalterada, del mesurat equilibri en què conviuen totes les formes de vida vegetal i de tots aquells valors que al cronista se li fa difícil de descriure en poques paraules.

Travessem un parell de passos secundaris per sobre els 1300 m -són els serrats de les Roques de Picamill i de la Solaneta- i, després de flanquejar un parell de tancats amb filferrada arribem a un collet (1586 m) des d'on s'enceta el darrer esperó per assolir el cim. En aquest indret ens adonem que hem perdut els darrers marxadors; de fet, el corriol ascendent seguia imprecís, sense marques, donant el volt a una prominència rocallosa. Crits i més crits fins que, a la fi, se senten les veus desitjades; un ensurt passatger que propicia fer-hi un xic de

Gairebé tota la colla al cim de Sobrepuny (1556 m alt). Foto: J. Blanes

La Viny i la Blanca al fi de la cinglera. Foto: J. Blanes

broma.

El camí fins al cim és prou ocult i confús perquè en Lluís i en Salvador decideixin avançar-se una mica i orientar els qui els segueixen. Un a un ens anem ajuntant al voltant del punt geodèsic que hom plantà en el punt més alt de Sobrepuny. A causa del dia enterenyinat ens és negada la bona vista que preteníem observar a 360°; això ens recorda també la mala sort que vàrem tenir en la darrera excursió d'aquest Cicle a la Serra de Cardó; aquest contratemps ens priva de veure muntanyes tan nostrades com el Puigmal, el Taga, el Cabrerès, el Far, el Montseny, Sant Llorenç del Munt i Montserrat. Tampoc no podem veure l'entranyable Pedraforca que no ens queda massa lluny. Ens hem de conformar amb atansar-nos a un contrafort sortint i prou proper per copsar la vista del poble de La Nou de Berguedà i els seus voltants.

Exhaurida l'estona de descans retornem momentàniament pel mateix corriol fins al collet, davallant

ara pel vessant oposat damunt un contrafort que serva un corriol carener de gran bellesa. Ens agrupem en un pla dominat per una gran quantitat de margarides; veiem com la vida agrària es manté en algunes masies disseminades per les riberes més planeres. El camí s'eixampla i esdevé força ombrívol dins la Baga d'Espades; seguim els senyals del GR que en algun lloc presenten alguna dificultat de localització.

Fem cap en un replà enfront d'un impressionant monòlit, vora la casa enrunada de les Agudes. No gaire lluny s'eleva una altra grossa agulla que justifica el topònim. Ens tornem a reunir en aquest lloc agradable, testimoni ancestral d'anònimes vivències. El darrer tram manté un cert atractiu, travessant una riera, vorejant una casa pairal i franquejant un torrent abundós per damunt d'una palanca metàl·lica. Hom té encara temps de girar l'esguard i adonar-se de l'excursionista davallada que s'ha fet des de l'altèrros cim que des d'aquest topant té la forma característica d'un vaixell invertit que naufraga.

Tocades ja les dues arribem a la Nou de Berguedà on ens esperen alguns familiars i amics i, per què no dir-ho, una taula ben parada que els marxadors procuren ocupar aviat. Una magnífica excursió: una ascensió i una davallada notables però emmarcades en uns paratges humits de gran bellesa que tothom testimonia amb entusiasme.

Mentrestant, el grup que ha seguit la ruta turística ha tingut ocasió de visitar l'esmentat poblet del Castell de l'Areny. D'aquest lloc ens comenten l'incident que s'ha produït quan pretenien visitar l'antisoteca que s'exhibeix en una casa particular. La visita a Berga s'ha realitzat seguint les explicacions de la guia que s'havia contractat prèviament; trepitjant la plaça on s'hi celebra la Patum, el mural que se li ha dedicat i el barri jueu. El santuari de la Mare de Déu de Queralt fou un altre punt visitat, constatant els diversos danys que un llamp havia provocat aquella mateixa setmana en les dependències i serveis del santuari. I, encara, a la Nou de Berguedà hi hagué temps

Passats els monolits de les Agudes ens fem retratar amb el cim de Sobrapuny al fons. Foto: B. Forgas

Una vista de l'arribada a La Nou de Berguedà. Foto: B. Forgas

d'apropar-se al santuari de Lorda, erigit el 1880-85 per mossèn Antoni Comelles, un incansable propagador del culte a la Mare de Déu de Lurdes.

Quan en un dinar ben preparat s'invita a la repetició sol passar que desapareix la vergonya i s'oblida el règim que hom s'havia proposat. Això és el que va passar: propicià que l'àpat s'allargués fins que un fort xàfec va distreure la concurrència i ens recordà la conveniència d'emprendre sense més dilació el trajecte de retorn.

Un viatge tranquil, només alterat a darrera hora quan a la Blanca se li va ocórrer de començar a entonar algunes cançons de muntanya... Una excursió sens dubte ben emmarcada en la tradicional manera d'organitzar aquest tipus de sortida i que manté encès l'esperit renovat d'il·lusions basades en nous i atractius projectes.

Antoni Sagarra i Mas

ATENCIO, SENDERISTES!
ELS NOSTRES GR's NO TENEN FRONTERES
23 i 24 DE SETEMBRE DE 1995
SORTIDA A MALLORCA
RECORREGUT A DETERMINAR
SORTIDA AMB VAIXELL VILANOVA-ALCUDIA: 11 NIT DEL 22.9.95
EXCURSIO EXTENSIVA ALS INCONDICIONALS DEL CICLE
"CONEGUEM CATALUNYA"
INFORMACIO MES DETALLADA AL NOSTRE LOCAL SOCIAL

UNA PRIMERA AL PUIG MONTGROS

Als anys escolars, quatre o cinc amics sortíem el dissabte a la tarda o el diumenge i anàvem a la vora del mar. La finalitat era l'esbarjo i el lloc escollit acostumava a ser l'extensa platja de Vilanova. Llavors, fora del temps de feinejar, les barques de pesca eren hissades a la sorra, tant els petits bots com els ventrelluts bous. La seva presència era un camp adient per a l'esplai, entreteniments que s'aturaven si apareixia el gelós patró. Nombroses vegades havíem contemplat la maniobra d'avarar les embarcacions al mar i la destresa i esforç que calia per treure-les a fora. Al vespre només restaven fondejats uns pocs quillats, distants a cosa de cinc-cents metres del litoral, atuell marins motoritzats que ens semblaven grandiosos i fantasiosos vaixells.

A banda i banda de la -aleshores- ininterrompuda platja, s'afegia la costa rocallosa anomenada usualment com les roques. Cap a llevant, just allà on hi ha la farola, s'iniciaven les Roques Altes i un seguit de promontoris perllongats uns quilòmetres i, sobresortint, la Punta Grossa amb algun penya-segat. Entre la retallada costanera s'amagaven petites cales de polits palets i variat tamany, freqüentades en aquella època solament per solitaris pescadors de canya.

En direcció a ponent, on es troba l'ermita de Sant Gervasi, començava un altre relleu rocallós no tan extens com l'anterior i que acollia una bonica platgeta (Platja dels Capellans), abans quasi tota de palets i actualment de fina arena.

Aquesta zona més propera i accessible reunia les condicions avinents per desplegar passatemps a l'aire lliure amb tota llibertat. A l'estiu, molts dies, la mar oferia una

calma absoluta i les aigües nítides invitaven a la pràctica de la natació o la de cercar mol·luscs pels forats del fàcil rocam. Cosa diferent era quan arribava l'hivern, per les visites escasses, no obstant tenia un fort encís els dies grisos i de forta ventada la contemplació del mar enfurismat. Una successió d'ampul·loses onades s'esclafaven amb ímpetu contra els esculls consecrats del roquetar, espargint l'aire carregat de penetrant salinitat que aturava el respir.

Deuríem tenir tretze o catorze anys d'edat i arribat l'estiu un dia ens vam dirigir a l'isolada platgeta. Aquesta vegada, però, ens havíem fet amb un llençol amb el qual, i aprofitant l'ajut d'unes canyes- se'ns va acudir muntar una espècie de tendal. El propòsit no era determinat per protegir-nos del sol, ans bé podia ser el gaudi d'entrar i sortir o el tibar els cordills de l'extravagant cobert quan s'arronsava. Mai havíem vist una tenda de campanya i aquell assaig de resguard podia ser l'inici de més serioses aspiracions. Hauria de passar temps, però, abans que no poguéssim sojornar en un aixopluc campista de debó.

La fantasia no en té, de límit, i potser ens figuràvem estar en una illa deserta a frec de ser atacats per algun poble primitiu o per ferotges pirates. Al cloure l'esbargiment fèiem el retorn cap a casa amb el cap ple de sorra i l'abellidor espurneig d'un indefugible sonieig.

Després de superar la normal prevenció paterna vam obtenir la seva aprovació, i el darrer dia de setembre de 1945 -dos mesos escassos després de les fatídiques experiències nuclears d'Hiroshima i Nagasaki- els amics Vicenç Gómez, Joan Fuster, el Josep Callau i jo,

encetàrem la primera excursió de tota una jornada. L'indret escollit tot i com un simbolisme fou la muntanya del Montgròs, un cim aïllat i contrafort sud-occidental del massís del Garraf, amb tres-cents cinquanta-vuit metres d'altitud, i a unes dues hores a peu de Vilanova. La visió del puig és palesa des de qualsevol lloc del contorn pel seu perfil ponderat d'arrodonits aiguavessants careners. Com tota la composició rocallosa d'aquesta zona, la muntanya és calcària i en diferents sectors de la seva superfície el sòl és nu de vegetació. No obstant hi ha abundor de matolls típics del clima mediterrani, així com atapeïts claps de pi blanc que arrelen en el mínim espai on pot desenvolupar-se. En canvi, en la cara nord el matassar és molt prolífic i el bosc té un cert aire obagós.

Ja feia una temporada que anàvem darrere de pujar en aquell cim, i els -diguem-ne- preparatius tenien més caire d'il·lusió que no pas d'una altra realitat precisa.

Al voltant de les vuit del matí empenquèrem la marxa per la carretera de Vilafranca i a cosa d'un quilòmetre vam agafar el camí de la masia Samà, que vam seguir fins passat la Torre del Veguer. El començ de la tardor presentava una bonança ben estable que afavorí la verema ja quasi closa. La carretejada de les portadores amunt i avall impregnava els camins d'efluvis de raïm. Els garrofers tan pròdigs en el curs de la caminada eren curulls dels bruns fruits lleguminosos que en atapeïts penjolls esperaven el propinent recull.

Quan deixàrem el camí principal ens vam adreçar vers el faldar de la muntanya, on antigues feixes ermes originaven els primers pen-

dents accentuats. A continuació, ja sense cap mena de senderó, ascendirem pel dret voltats de garric, llentiscle i sivines i de l'exòtic bargalló que treu l'empelt des de la roca viva. El romani i el pi són ben representats vorejant els roquissars cantelluts i acusadament erosionats. A cada passa donada pel movedís pedruscall la perspectiva s'anava dilatant fins atènyer l'aplanat cim carener plens de joia i entusiasme. Tanmateix quasi no ens ho creïem; semblava com si un poder màgic ens hagués dut a l'esquenall del vell puig i no teníem prou ulls per mirar el nou i desconegut horitzó.

Des que hi hagué ús de raó, la barrera muntanyosa que trepitjàvem ens havia amagat a la novella experiència observar el que es veia rere enllà. La serralada costanera amb els dos-cents i quatre-centes metres d'altitud s'interposava com una muralla interceptant una nova panoràmica que no havíem vist mai. I el descobriment que férem fou unes properes muntanyes, el poblet de Canyelles, i d'altres més distants el nom dels quals desconeixiem, disseminats en una planera i conreada terra, que no era res més que la comarca de l'Alt Penedès. Ben delimitada en la llunyania la serralada pre-litoral barrava finalment un nou i desconegut confí.

Des d'aquella altura també oferia una visió insòlita esguardar la plana d'on proveníem i on s'aclofava la ciutat en què vam néixer. Incomptables vinyes i conreus, horts i arbres fruiters, rodalls de bosc i escampades masies pels termes de Ribes i Vilanova. No havia arribat encara el procés de les urbanitzacions transformant molts indrets radicalment i desharmonitzant el medi natural. Ran de la ribera marina enllà, Sitges; més cap aquí, la nostra ciutat, allargada llavors en la seva superfície amb nombroses xemeneies, que com dits detectaven el seu moviment fabril. Allà a l'extrem, Cubelles, que ja coneixíem per la seva proximitat. I el sol reflectint en el mar la llum tardoral; un mar d'aigües transparents.

Després d'aquesta descoberta, al migdia descendírem fins a les dites feixes ermes disposats a

complementar la nogensmenys compromesa manipulació de cuinar el dinar, requisit indispensable dintre dels cànons de l'època.

Fins ara no he fet esment de l'exigu equipament que dúiem en aquesta sortida, concepte molt breu de resumir. Anàvem calçats amb espadenyes de pagès i en comptes de la clàssica motxilla, estri que no era al nostre abast, portaven sarrons de diferents dissenys i procedència. Jo carregava amb un d'aquests sacs que tenia la forma rectangular i fet de lona cautxutada, i al lloc on el posaren a la venda hom deia si havia estat fabricat com a material de guerra, en aquest cas per dur la careta antigàs.

En la incipient aventura, algú de nosaltres portava una cassola de terrissa i en no haver-hi massa possibilitats per obtenir queviures encara vam ser afortunats d'anar proveïts d'un grapat d'arròs i uns quants calamars i popets. El pa, un bé imprescindible en tota societat normal, era un altre assumpte. Tot i així i gràcies a les cultures precolombines i la posterior descoberta del Nou Món, ens van fer conèixer el nutritiu blat de moro, fet que en la dècada dels quaranta determinà que ens poguéssim nodrir de les seves calories, tot i ésser amb una insubstantial ració.

En un dit i no fer res cercàrem unes pedres amb les quals vam arranjar un trespeus per posar-hi al dessobra la cassola. Hi vam abocar l'aigua d'unes ampolles que dúiem, l'arròs i els calamarsets, que per cert no vam tenir cura de netejar-los, i també una mica d'oli i la sal. Ajustant llenya de branquillons secs i encenent el foc s'inicià la combustió amb regulars flamarades. De seguida, potser per excessiu calor, l'aigua va començar a bullir intensament i el suc es dissipava amb rapidesa. Esverats, veient el que suposava perdre el succulent cuinat, a corre-cuita dos components de la colla anaren a una detectada i mig perduda cisterna margenera. Amorats al brocal llençaren un pot lligat a un cordill, però al fons de l'aljub veieren un llargandaix que surava i amb un cert escrúpol van pouar i omplir un recipient de vidre. L'ope-

ració es va allargar més del compte i quan va arribar el preuat líquid el contingut de la cassola havia quedat ressec i oferia un aspecte no massa mengívol. Comptat i debatut, un arròs mig cru, mig cremat i negre de la tinta dels calamars, però tot plegat d'un exquisit paladar, qui sap si per l'apetit, que no pas per la seva condimentació i, també, perquè el sabor que tenia formava part integrant de l'aventura en si.

Aquesta primera excursió de tot un dia al Montgròs ens va complaure de bona manera i fou una significativa motivació que ens induïria a programar altres sortides i que havíem sentit d'oïda. L'experiència participativa i desvetlladora ens va empènyer com una intuïció pressentida envers la pràctica de l'excursionisme.

Cal recordar la societat de la postguerra i les mancances que hagué d'endurar el poble planer. Si més no, els autèntics herois foren els caps de casa que, amb provada abnegació, havien de tirar endavant en un medi de precària austeritat.

Però excloent apesats moments també hi havia quelcom positiu com podia ser la no contaminació, l'inexistent trànsit pels carrers i les carreteres i les reiterades diades que aleshores configuraven el calendari festiu. I també la imperible i transferida il·lusió de la jovenalla per damunt de tot.

Pel desembre del mateix any vam pujar una altra vegada en aquell cim i davallàrem un tram per la vessant obaga. Hi participaren nous companys i entre ells en Ramon Lozada (a.c.s.). En dita temporada el bosc s'oferia ombríu i folrat de molsa, escaiença que aprofitàrem per guarnir els pessebres casolans, un hàbit del qual s'ha fet abús i no gens recomanable pel feble equilibri dels actuals boscos menyscabats.

Antoni Ordovàs
juny 1995

EL CARLIT

Alta Cerdanya

Després de pujar al Pedraforca, vàrem decidir que la setmana següent aniríem al Carlit, el cim més alt de la Cerdanya, amb 2921 m alt. Dit i fet. El dissabte dia 3 de juny, a les quatre de la matinada i encara mig adormits, els set de la colla vam iniciar el pesat camí en cotxe cap a les Bulloses. Després de passar la frontera i fer-nos un petit embolic que vam solucionar ràpidament (de poc no entrem a Montlluís), vam arribar davant el refugi de les Bulloses (2005 m alt).

Envoltats d'una boira molt espessa i per refer-nos una mica del fred que feia, la Montse Pascual ens obsequià amb una coca de pinyons que havia fet el dia abans (no cal dir que estava boníssima) i un cafetó calent. Al costat dels nostres cotxes n'hi havia un altre amb matrícula de Girona. Era d'una parella d'Olot que també volien fer el Carlit: el Ferran i l'Angi. Després del petit àpat i malgrat la boira que hi havia vam decidir de tirar amunt. Eren les vuit del matí i vam passar pel costat de la presa de

l'estany de la Bullosa seguint un camí que anava pujant suau-ment entre els pins. S'intuïa un paisatge meravellós, encara que la boira amb prou feina ens el deixava veure. Aleshores la parella d'Olot ja s'havia unit al nostre grup.

Quan, a l'alçada del llac de Trebens, vam començar a trobar les primeres clapes de neu, la boira es va obrir de sobte i vàrem quedar bocabadats davant el panorama. Passat l'últim estany que es troba, el Sobirans, i

Pujant l'aresta del Carlit. Foto: Josep Vidal

Tota la colla dalt del cim del Carlit. Foto: Josep Vidal

abans d'enfilar-nos cap al coll Colomer, vam fer una petita parada per esmorzar. A partir d'aquí el camí s'enfilava i era ple de neu bastant tova fins al coll, on vam poder arribar sense cap problema gràcies a les petjades que havien deixat un parell de francesos que havien passat abans.

Encara que el dia s'havia obert, la boira seguia estancada a baix i tan sols deixava veure els cims nevats que teníem al voltant.

Després del coll Colomer, vam enfilar la cresta on vam haver de grimpar, i això, juntament amb la neu, va fer que l'arribada al collet del Carlit s'allentís. Això sí, la panoràmica que vèiem de l'altre vessant ens va deixar meravellats: als nostres peus teníem l'immens llac de Lanós, rodejat pels cims

andorrans. Un cop vam assolir el cim, junt amb els nostres amics olotins, i vam fer les obligatòries fotografies de rigor, ens vam quedar allà fins a la una del migdia, moment en què vam decidir de tirar avall per la tartera.

La parella d'Olot, que portava una corda, van marxar cap al "couloir" o canal de neu que baixa amb un pendent molt pronunciat i ens van convidar a baixar amb ells. No ens ho vam fer repetir dues vegades, que ja érem tots agafats a la corda menys el Xavier Salleras, que ja havia començat a baixar per la cresta. La neu era molt tova, cosa que feia que ens enfonséssim fins a l'alçada dels genolls. La baixada va ser molt divertida per a la majoria, encara que no ens vam escapar de caure de cul més d'una vegada. Tan sols el Ferran ho va passar una mica

malament, ja que en anar lligat el primer a la corda s'emportava totes les estrebades, que el deixaven gairebé sense alè.

Un cop acabat el fort pendent, vam deixar la corda i baixàrem tranquil·lament per la neu fins quasi arribar al mateix lloc on havíem esmorzat. Allà ens esperava el company Salleras i vam continuar tots junts fins a la presa, delectant-nos amb el paisatge. La boira ja havia desaparegut, així que la baixada va ser molt més agradable, i tot fent safareig d'Olot i Vilanova no ens vam adonar que ja tornàvem a ser a la presa de les Bulloses, on vam dinar i vam fer les últimes fotos del grup.

Després ens vàrem acomiadar dels nostres nous amics, el Ferran i l'Angi, dels quals guardarem un record inesborrable. De gent per la muntanya ens

n'hem trobada molta, però de tan agradables com ells, no crec que ens en trobem mai més. Gràcies Ferran, gràcies Angi. Fins a la propera.

Pilar Bertran
juny de 1995

Quinze dies més tard vàrem rebre una carta d'Olot on els nostres amics ens feien arribar un escrit sobre l'ascensió al Carlit, signat pel Ferran, on podeu comprovar que a més d'un bon muntanyenc és un gran poeta.

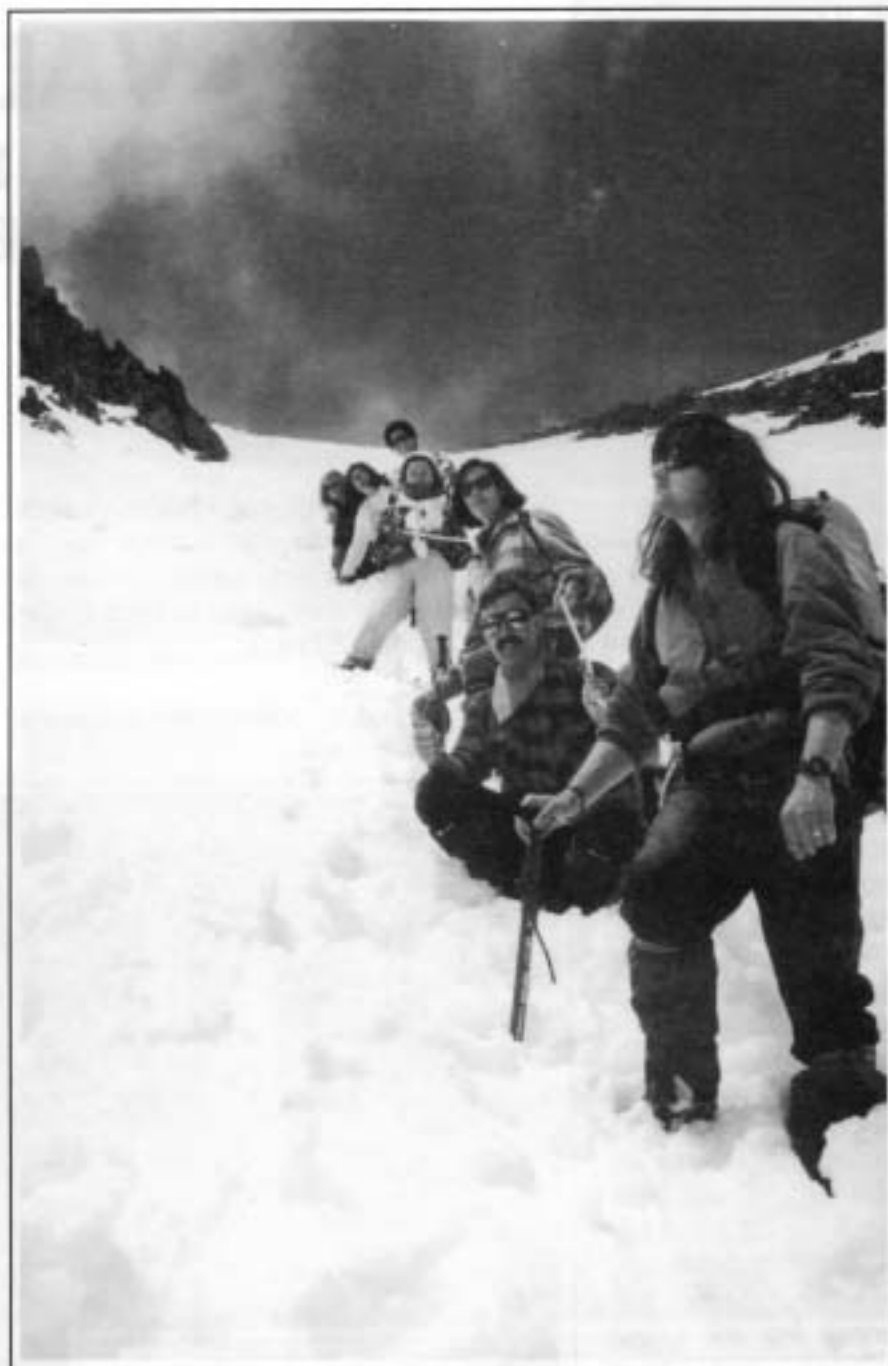
ASCENSIO AL CARLIT

Hi ha una mirada penetrant que sembla sobrepassar el llindar de la boira matinal. L'espessor és intensa i ens mulla els sentiments, sorgeix però el coratge del muntanyenc quan el cor li diu endavant, es camina i es remunta cap a un lloc perdut en el temps.

Presoners de la boira i privats de gaudir del que ens envolta afloren els altres sentits, que tal vegada adormits desperten pas a pas.

L'olor de la pinassa humida, el sentir cruixir de la neu en aquest marc de pau incomparable, el tacte ferm subjectant els pals d'esquí obrint el camí, i el gust de l'aigua, que sempre tant més bona és a muntanya.

Les bufarades del vent del nord aturen el mar de boira als peus del nostre objectiu "el Carlit", guanyem alçada i també

Baixant per una gran pala de neu des del cim del Carlit. Foto: Josep Vidal

l'anhelada vista que, alliberada, observa l'esplendorós paisatge que s'estén sobre nostre, ens enfilem per la rocosa aresta de la vessant sud-est, i ja hi som! De nou, "hem fet el cim"! L'espectacle és encisador, majestuós, aquest cop "el Carlit" ens ha deixat el seu regne per

uns instants.

La nostra humilitat de muntanyencs i la lluita noble que sostenim en tot moment ha estat recompensada de nou amb un nou èxit.

FERRAN

40è ANIVERSARI: 30 SETEMBRE 1995
-EXPOSICIÓ DE NOTÍCIES DE PREMSA-
TEMA TALAIA. AUTOR: JAUME BARCELO

VALLCEBRE

XIV MARXA DE VETERANS DE CATALUNYA

La nostra Agrupació ha pres part una vegada més a la ja tradicional Excursió i Aplec de Veterans de Catalunya (abans anomenada escuetament Marxa de Veterans) que aquest any celebrava la seva 14a edició. I en aquesta ocasió eren els nostres col·legues de la UEC de Sants els encarregats de la seva organització, una organització -val a dir- excel·lent i per la qual els felicitem ja d'entrada.

Si l'organització era bona no era menys afortunada l'elecció de l'itinerari. Coneixíem Vallcebre -ho confessem- només per haver-ne deixat el trencall les mil i una vegades que hem enfilat la carretera camí de Gósol i Saldes. I certament Vallcebre ens ha encantat. Amb raó el conegut excursionista que fou César August Torras en parlava com "lo mellor de lo mellor 'de la comarca' els ciclopics emmurallats dels Cingles de Vallcebre".

Aquesta petita població està situada a 1120 m alt en una vall que és una plataforma estructural formada a la part oriental de la serra d'Ensija. Les enasprades

cingleres de color blanc -visibles des de molts indrets de la comarca berguedana- tanquen la vall de Vallcebre i la separen de la del Llobregat.

La celebració d'aquesta

sumaven un total de 17 marxa-dors. La sortida es donava a 2/4 de 9 del matí i els equips teníem una hora de coll abans del tancament del control.

L'itinerari s'iniciava al parc proper al nou edifici de l'Ajuntament i als pocs metres travessàvem el rierol de la Baga o de la Muntanya, amb petits saltants que formen uns pèlags molt bonics. Deixant enrere algunes masies esparses enfilàvem el camí de **Santa Magdalena**, una aïrosa ermita a la façana de la qual hi ha una làpida amb la data de 1663 i amb campanar d'espadaña. Una estona llarga per dintre del **Boixader** i assolim el punt més alt de l'itinerari, 1380 m, en el camí a **Coll de Fumanya**, on trobem el control 3. A partir d'aquí ja ens ve una davallada constant però suau cap al **Cap del Grau de la Mola** i ens atansem a les boniques cingleres de calcària blanca. El camí va seguint per sobre el cingle. El dia és esplèndid, una atmosfera nítida i transparent ens permet

d'assaborir un paisatge deliciós: cap al nord els cims nevats del Pirineu proper, Tossa d'Alp,

Un grup de veterans davant l'ermita de Santa Magdalena. Foto: B. Forgas

Marxa de Veterans va ser el diumenge 14 de maig i hi participaren 8 equips de la Talaia que

Puigllançada, Moixerò i la serralada del Cadí, que ens semblen talment a l'abast de la mà; cap a migdia la panoràmica sobre l'embassament de la Baells i muntanyes que l'envolten i sobresurtin d'entre el munt de pics del Catllaràs l'alterós cim de Sobrepuny, que pocs dies després tindrem el plaer d'assolir en la nostra sortida del Cicle "Coneguem Catalunya".

Engrescats amb el paisatge no parem de fer fotografies a tort i a dret, mentre abandonem el camí carener i baixem cap al **Pla de la Barromba**, punt on s'ajuntaven els ramats procedents de Guardiola i els del Baix Berguedà.

Ens atansem una altra vegada a la cinglera. A sobre tenim el turó del **Cap del Portet** (1341 m alt) on uns afloraments minerals donen una nota de color viu i contrastat amb l'escassa vegetació. Tot seguint la pista deixem a la dreta els graus dels Boigs i de les Granotes, i també Can Freixa, i ens dirigim, tornant a iniciar així una lleugera ascensió, al **Tossal Issol** -en un rètol llegim també Llissol?- a 1327 m alt, on hi oneja una senyera que serveix de motiu i marc immillorable per fer-nos-hi una fotografia d'aquelles 'colpidores', amb el magnífic teló de fons de l'enforcadura del Pedraforca i la serralada del Cadí. Què podem demanar més?

Seguint el fil de la carena i per la banda oposada ens dirigim cap al **collet de sant Ramon** fins que arribem a les envistes de la **capella** del mateix nom, amb aire romànic però edificada el 1853, data gravada a l'arc de la porta. Prop de la capella, en una edificació rústega i típica de muntanya ens fem una fotografia del nostre grup, mentre aprofitem per xerrar animadament amb un parell d'hommes de la contrada que amb

Contemplant la impressionant panoràmica des dels cingles de Valcabre. Foto: B. Forgas

Panoràmica de la Serra d'Enveja amb els cingles de Valcabre a primer terme. Foto: B. Forgas

Els velerans dirigint-se al Tossal Issol. Al fons el Pedraforca i la serralada del Cadí. Foto: B. Forgas

aquell parlar savi de pastor de muntanya ens donen referències d'un munt de llocs -desconeguts per nosaltres- del Cadí.

Passat el control 5, prop de la capelleta de la Mare de Déu de Núria, travessem el **torrent de les Deus** provinent del pla de la Barromba i poc després el de la Baga, que ja havíem creuat al començament de l'itinerari. Un quart d'hora després trobem les primeres cases de la població.

I finalitzem l'itinerari a les pistes esportives del col·legi del poble de Vallcebre, després d'un recorregut de poc més de 10 km i unes tres hores efectives de durada, amb uns desnivells suaus que no superaven els 340 metres, un recorregut que ens ha fet conèixer i descobrir uns paratges formidables, un itinerari que ben segur repetirem algun dia.

En conjunt hi participaren 150 equips formats per dues

Les joves veteranes de la nostra entitat envoltant el més veterà de la Marxa, de 88 anys. Foto: B. Forgas

persones o més, que sumaven més de 400 caminaires procedents de diferents entitats muntanyenques del país.

I, animeu-vos, jovent! El marxador més gran tenia 88 anys, un veterà eixerit de la U.E. Pedraforca, i la marxadora veterana de més edat havia

nascut l'any 1914, i haguéssiu vist com anava de lleugera... Fusta d'abans de la guerra! Ja ho diuen els nostres pares!

Blanca

Xurreria
Trifón ★
 VILANOVA I LA GELTRU

CAMPAMENT D'ESTIU TALAIA 95

Aquest any hem volgut fer l'acampada d'estiu no gaire lluny de casa, en comparació amb els darrers dos anys, que vàrem anar a les províncies de Sòria el 93 i d'Àvila el 94. Enguany volem anar a la Cerdanya francesa, en un càmping a la població d'**Enveig**, al costat mateix de la Tor de Querol.

Fent una mica d'història, la Cerdanya tenia la seva economia tradicional basada en l'agricultura, la ramaderia i la fusta, però ara s'ha vist desplaçada pel turisme. El clima, el paisatge i les estacions d'esquí han convertit la comarca en una àrea de segones residències.

Els municipis més turístics com Alp, Puigcerdà, Llívia estan guanyant habitants progressivament, mentre que d'altres poblacions com Lles, Bellver de Cerdanya i Ger, per anomenar-ne algunes, els estan perdent.

La Cerdanya és, des de la signatura de la Pau dels Pirineus el 1659, una comarca administrativament repartida entre Espanya i França. En territori francès i a sis quilòmetres de la frontera es troba la petita població de Llívia, que pertany a Espanya i és com una illa dins de França. Les temperatures de la Cerdanya són fresques a l'estiu i molt fredes a l'hivern, amb una habitual presència de neu.

Com que la nostra afició és la muntanya, hem triat aquest

lloc perquè aquesta zona reuneix moltes condicions a fi que tots els acampadors puguin gaudir de les diferents opcions que ofereix la vall de la Cerdanya, amb les seves muntanyes i els seus llocs de visita turística.

En el programa que hem previst s'intentarà pujar als cims del **Carlit** (2921 m), **Puigmal** (2913 m) i **Puigpedrós** (2911 m). En l'apartat de les visites turístiques tenim les ciutats emmurallades de **Montlluís** i **Vilafranca del Conflent**. **Llívia**, amb la farmàcia més antiga d'Europa, i **Dorres**, amb les seves piscines d'aigua calenta a la intempèrie. Aquestes són les principals activitats junt amb d'altres que s'aniran programant sobre la marxa segons que la meteorologia ens ho permeti.

Estan previstos, també, com cada any, els concursos de grans i petits, de domino, parxís, estirar la corda, petanca... I en l'apartat gastronòmic: arròs, postres, plat típic català... També, com cada any, es farà el dia de l'acampador, que en aquesta ocasió inclourà el 40è aniversari de la fundació de la nostra entitat.

Amb tot això esperem que l'assistència de socis i de simpatitzants sigui com més nombrosa millor; d'això depèn l'èxit de l'acampada. Per part nostra hi posem les ganes i tot el que calgui perquè el resultat sigui positiu.

US HI ESPEREM!

**Per l'organització
Ramon Martí i Salvany**

Un dels llocs a visitar des del Campament. El llac Sobirà des de la carena del Carlit. Foto: Pep Vidal

500 m DE CANAL ALS ENCANTATS

El primer cop que vaig anar a aquesta muntanya tan emblemàtica de la nostra terra va ser a mitjans de l'estiu passat

amb tres companys més per intentar d'aconseguir fer el cim. En un principi la canal central va ser l'itinerari escollit, però un cop

vam ser-hi, i sospesant les nostres possibilitats amb el material que portàvem, vam decidir intentar l'atac per un altre lloc. En aquella ocasió ens vam quedar a uns 10 metres, aproximadament, del cim.

Uns sis mesos més tard, la idea d'assolir el cim del Gran Encantat va tornar a sorgir. Aquest cop, però, seria pujant per la canal central, amb neu i dues persones solament: l'Andreu i jo. (Per mi era tot un repte, ja que mai no havia fet cap canal amb neu o sense).

Concretem el dia, l'hora i el material necessari per portar a bon fi la nostra aventura. Tot era a punt i jo més que nerviós.

Arribà el dia assenyalat, l'Andreu em recull a les 5 del matí amb el seu prototip de futur cotxe talaienc i sortim cap a Espot. Tenim per endavant unes cinc hores de cotxe i un parell caminant fins arribar al refugi "Enric Mallafre", el nostre objectiu del primer dia, situat en un lloc privilegiat del Parc Nacional d'Aigües Tortes i sota l'atenta mirada de la gran muntanya encantada.

Un cop al refugi vam veure que algú havia arribat abans que nosaltres ja que hi havia algunes lliteres ocupades per les motxilles i els sacs. Nosaltres vam prendre posicions sense perdre temps per si de cas.

El Josep Guardà guanyant l'aresta entre l'enforcadura i l'Encantat Gran (al fons Estany de Sant Maurici i Agulles d'Amilges).
Foto: Andreu Ferrer

L'Andreu Ferrer a la cresta entre l'enforcadura i l'Encantat Gran. Foto: Josep Guardà

L'Andreu Ferrer a la reunió després del pas mixte del corredor central dels Encantats. Foto: Josep Guardà

Al cap d'una estona, mentre descansàvem, van arribar els inquilins misteriosos i, quina no fou la nostra sorpresa quan vam saber què havien fet! Eren tres nois més grans que nosaltres (tant per l'alçada com per l'edat) i per les pintes que portaven i els seus comentaris vam entendre que sabien el que es feien... No us podeu imaginar què era el que havien fet? Efectivament, després d'una petita conversa amb ells descobrim sorpreses que venien de fer la canal central dels Encantats. Quina casualitat i quina sort per a nosaltres, ja que la seva traça ens facilitaria les coses.

Decidim de fer una petita aproximació per veure la canal i la muntanya i fer les fotos pertinents ja que l'endemà, quan comencéssim, seria fosc i no es veuria res.

Voldria constatar que mai

no havia vist tanta perfecció en la bellesa d'una muntanya. La neu i el glaç creaven unes formes irreals... L'únic que podia fer jo era admirar-ho i contemplar-ho en silenci. Va ser molt emotiu.

Arribada la nit i ben sopats amb un menú de tres plats preparat per l'Andreu, va començar la tertúlia típica entre els ocupants del refugi. Va ser una vetllada molt instructiva, ja que cadascú va dir la seva en el tema de la muntanya, a més també vam conèixer dos americans que feien una ruta molt singular.

Són les cinc del matí. Ens aixequem com podem i comencem la dura feina de preparar el material i l'esmorzar. (Per cert, l'Andreu em va fer menjar una papilla que em resultava molt familiar). Ben tips i el material distribuït, sortim del refugi mig

glaçats en direcció a la canal seguint les petjades que havíem deixat el dia abans. Tot d'una ja hi som: treiem els piolets, ens fiquem els grampons i ens lliguem cadascú a la punta de la corda. L'aventura comença i si haig de ser sincer jo no les tenia totes.

La pujada de la canal fou espectacular i dura ja que remuntar 500 metres de canal no és bufar i fer ampolles. Vam tenir una mica de tot: escalada mixta, escalada amb glaç, neu tova, neu dura... Fins i tot vam improvisar una reunió per poder passar el tros mixte ja que no ho vèiem gaire segur.

Després de dues hores de pujada vam divisar el coll que separa els dos Encantats, allà vam recuperar forces perquè l'única via que hi havia de baixada era pujant al Gran Encantat i baixant per l'altre vessant. El

que no sabíem era l'espectacular que seria el tros que ens mancava (al menys per a mi).

Va començar l'Andreu fent de primer ja que ell tenia més experiència i confiava en les seves possibilitats, a més que duia tot el material per anar col·locant-lo al llarg del camí. Després d'una bona estona patint de valent, vam arribar per fi al punt culminant dels Encantats. Des que vam sortir del coll fins al cim del Gran Encantat va ser el tros més increïble que havia fet mai.

M'agradaria poder explicar-vos tot el que vaig sentir mentre estava crestejant, però no tinc paraules per descriure totes aquelles sensacions que em venien al cap quan era allà dalt. Simplement dir-vos que mai no oblidaré aquells pitons que es treien tan fàcilment amb la mà i aquell 'friend' que estava mig dintre mig fora; sincerament van ser els moments de més constància adrenalínica de la meua vida.

La baixada fou molt moguda, amb una relliscada meua que vaig solventar a la perfecció amb una parada extraordinària. La resta ja us la podeu imaginar...

Josep Guardiola

El Josep Guardiola a la cresta entre l'anforadura i l'Encantat Gran. Foto: Andreu Farrer

1995, ANY D'ANIVERSARIS
25è ANIVERSARI SECCIO G.E.T.
16 de setembre de 1995
COL·LECTIVA D'ESPELEO
CAVITAT A DETERMINAR

UNA JORNADA, D'ESTIU, PARTICULAR

Què en sabeu, del Pic Peric, companys? Probablement res, i potser és la primera vegada que en sentiu a parlar. Doncs bé, preneu bona nota del que ara vindrà ja que seria francament lamentable que passés molt de temps sense que dediquéssiu una jornada a un dels més bells indrets del nostre Pirineu i vèrtex entre el País de Foix, el Capcir i la Cerdanya.

Tot començà de forma un pèl improvisada quan la Nati Salvadó, el Salvador Butí i jo mateix decidim fer una curta visita d'un sol dia a una muntanya modesta però de bones referències (facilitades per la

Ketty Viñals). Sortim de Vilanova a les sis de matí del diumenge 2 de juliol i al cap de tres hores d'Opel Vectra ja ens trobem als més de 2000 metres del pantà de Les Bulloses a l'Alta Cerdanya.

El Pic Peric aixeca els seus 2810 metres perfectament al nord de Les Bulloses lleugerament emblanquit per discretes congestes. Enfilem el GR-10 que voreja el pantà i al cap d'una bona estona ens trobem situats al Torrent de la Grava intentant superar la infinitat de rierols i aiguamolls que hi forma la Tet. El paisatge que crea tant el Pic com el Coll de la Grava és su-

perb. El seguiment excessiu del GR-10 fa que ens acostem massa al coll de la Grava la qual cosa ens obliga a superar una feixuga carena per a apropar-nos a la base sud-oest del Pic Peric. A l'alçada de l'estany de la Llosa abandonem el corriol que ens conduiria al coll anomenat Portella d'Espanya (pas a l'Arieja) i ataquem per la directa tartera, congestes i cingles del Peric.

Una nombrosa família d'isards observen astorats la complicada grimpada que necessàriament hem de fer per a superar les canals que solquen aquesta

L'estany de les Bulloses i les regions lacustres del Carlí i del Peric vistes des de quasi dalt del Pic Peric. Foto: Salvador Butí

El petit Peric a primer terme i Madres al fons, separats pels plans del Capcir. Foto: Salvador Bui

cara del pic. Al cap d'unes quatre hores de la sortida arribem a dalt del cim. El panorama no té desperdici: el Pic de la Grava, el magnífic Carlit, el Roc de Madres, el Saint-Barthélémy, el Canigó, el Puigmal, Pic d'Eina, Tossa d'Alp, Cadí, muntanyes d'Andorra... Tot plegat enmig d'una de les zones lacustres més importants de tot el Pirineu: deixant a part els embassaments de Matamala (vall de l'Aude) i de Les Bulloses (la Tet), els petits estanys es multipliquen arreu.

La baixada del pic la fem per la via normal i perfectament accessible també des de Les Bulloses. Baixem doncs primer fins al coll que hi ha entre el Peric i el Petit Peric i enfilem direcció sud fins arribar -després de travessar aiguamolls situats en unes curioses i nombroses depressions- al pantà de Les Bulloses al cap d'unes sis hores de marxa. La resta ja la coneixeu: túnel, Berga, Manresa...

Si voleu fer un circuit amb pujada (grimpada!) al Peric inclosa només us cal seguir el nostre

itinerari. Si preferiu el camí senzill i idèntic d'anada i tornada no entreu al torrent de la Grava, abandoneu el GR-10 just quan supereu la totalitat de Les Bulloses, cerqueu una passarel·la sobre la Tet i seguiu en sentit ascendent (i un cop a dalt del Pic, descendent) el nostre recorregut de baixada. Més propostes: si

no voleu assolir el Pic doneu-vos una volta per la regió lacustre que l'envolta (i que pot complementar-se amb la del Carlit!) i veureu que tant el vostre cos com el vostre esperit us ho agrairan per la resta dels vostres dies. AMÉN.

Miquel Bernadó

El Pic Peric. Foto: Salvador Bui

*Grup
d'Escalada
i alta
muntanya*

LA TACA, DE ROMESCO a la Roca dels Arcs

Escriure no és el nostre punt fort, així és que sols intentarem fer quatre línies sobre aquesta última via que hem obert a la Roca dels Arcs. No pretén ser una ruta de gran compromís, sinó una via on anar

a passar-s'ho bé i a fruit dels passatges sobre bona roca de què podem gaudir els escaladors en la zona de Vilanova de Meià.

La taca, de romesco, com s'anomena aquesta ruta, es va

obrir durant quatre dies del mes de març. La tècnica usada no té cap misteri: des de sota pujant en lliure tot el que podíem i assegurant-nos amb tascons, claus, friends i algun espit (per col·locar-los a vegades tiràvem de ganxos i ploms). Mentre la primera cordada obria, la segona netejava i col·locava algun espit més en els passos que ho requerien.

"La taca" gaudeix d'una roca excel·lent i per repetir-la només fan falta cintes i una mica de "piles" per no fer perla abans d'arribar a dalt. Comença a la dreta del "Placer del Gesto", sobre un pilar on hi ha un arbre i a l'esquerra del "Cabaret Galàctic"; aquesta última la creua més amunt (a l'alçada del 4rt llarg). Hi trobareu plaques, diedres, monòlits, desploms, petits sostres i fins i tot un llarg on podreu perdre's i anar a parar al "Cabaret Galàctic" (aquest llarg és el quart). Això és perquè hem volgut respectar la línia del "Cabaret" i no ficar cap espit més. Bé, ja n'hi ha prou de romanços, mireu la ressenya i des d'aquí us desitgem que us ho passeu d'allò més bé.

**Joan Solé, Joan A. Borràs,
Pep Forés i Jaume Soler**

P.D. Agraïm al Joan del Refugi la paciència que va tenir el dia que vam estar jugant al Karrum i al Trivial.

Roca dels Arcs. El Pep Forés obrint el 4r llarg. Foto: Jaume Soler

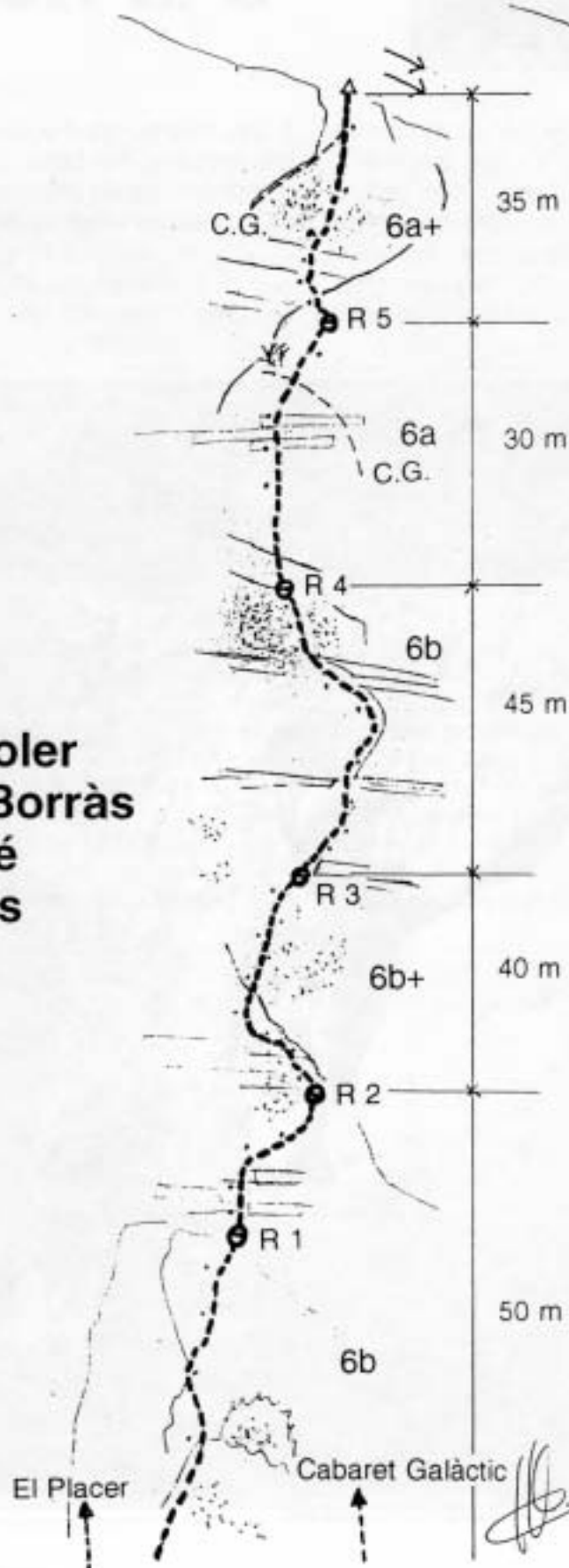
LA TACA, DE ROMESCO

Roca dels Arcs

200 m 6b+

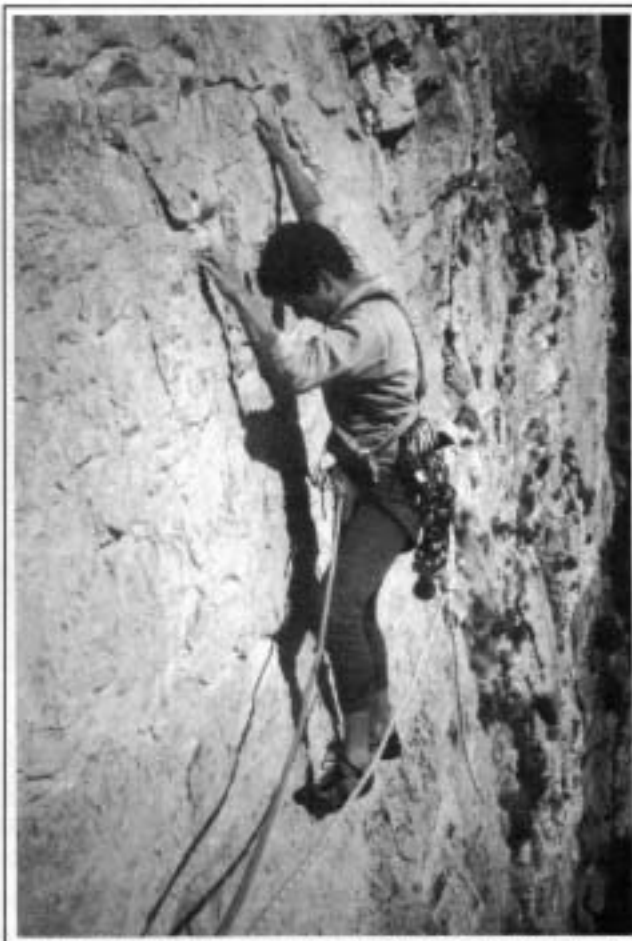
Oberta per: Jaume Soler
Joan A. Borràs
Joan Solé
Pep Forés

març 1995

El Joan Solé obrint el 2n llarg. Roca dels Arcs. Taca de Romesco. Foto: Jaume Soler

Roca dels Arcs. La Taca de Romesco. El Pep Forés obrint el 3r llarg. Foto: Jaume Soler

El Joan A. Borrás en el 2n llarg de la Taca de Romesco. Foto: Jaume Soler

Crònica del "cotarro" talaienc

NOVA OFICIAL DE SECRETARIA

Com molts de vosaltres hauréu pogut comprovar, a la Secretaria hi ha una cara nova, també simpàtica i somrient, que us atindrà en les vostres tramitacions administratives relacionades amb la Talaia. Es tracta de la M. Josep Escuer, que us resoldrà aquestes qüestions els dilluns, dimecres i divendres de 7 a 9 del vespre.

A l'anterior secretària, la Mercè Mateo, li fem patent el nostre agraïment per la seva excel·lent col·laboració. I aprofitem l'avinentsa per a recordar als pocs socis que encara paguen per Secretaria que ens facin el favor de passar pel local a liquidar les quotes -els que no ho hagin fet encara. I al mateix temps preguem als socis que paguen per Caixa o Banc i els hagin retornat els rebuts, ja sigui de quotes normals o de derrames pro-local, que també facin acte de presència a la Secretaria per a regularitzar la seva situació. Serà una bona ocasió per conèixer la nova secretària!

EL "CULEBRON" DEL LOCAL SOCIAL ENCARA CONTINUA

Tot i haver contret el crèdit hipotecari i signat l'escriptura de propietat, encara n'hi ha que ens volen complicar l'existència. Així la Talaia som part denunciada en un contenciós judicial entre el botiguer Sr. Vives i el Patronat de l'Hospital per qüestions de prioritats a l'hora d'adquirir i cedir altres zones de l'edifici.

Mentrestant, des de l'Ajuntament ens ajudaran en el projecte de reforma arquitectònica i de consolidació i ja ens han fet realitzar unes cates a tots els forjats i murs i de passada ens obliguen a arranjar amb urgència el terradet que cobreix una part del segon pis i que es troba en estat molt delicat.

Aquesta part de l'obra és

La Paqueta i joves ajudants venent el producte als interessats en el tema. Foto: B. Forgas

inclosa en les que s'han de fer conjuntament amb la Comunitat de Propietaris per consolidar l'edifici, la la despesa de la qual assumirem nosaltres temporalment per després repartir-la. Ep! Si tot funciona com preveiem.

De moment la Comunitat de Propietaris s'ha constituït -el 12 de juliol- i llavors es podran engegar les obres d'una punyetera vegada. Com sempre procurarem de mantenir-vos informats.

ALGU ENS HA AIXAFAT LA GUITARRA

Bé, això és una frase feta, però la veritat és que veient l'opuscle que el Consell Comarcal ha editat com ITINERARIS DE LA NATURA, en principi dedicat als escolars i realitzat per J.R. Fuentes del Grup de Mestres del Penedès, ens dóna la sensació com si ens haguessin trepitjat l'ull de poll o cosa semblant.

Quan -il·lusionats- participàrem en una comissió al Consell Comarcal del Garraf amb la secció de BTT de la Unió Vilanovina i el Grup de Mestres del Penedès per realitzar uns itineraris per anar d'ex-

cursió a peu o en BTT, quan anàrem portant gairebé dissenyat el que havia de ser aquella col·lecció, quan demanàrem que hi hagués un mapa comarcal fiable i finalment la Generalitat el va editar, quan després d'algunes reunions es va presentar l'esbós del projecte d'itineraris perquè el Servei d'Acció Territorial de la Diputació de Barcelona fes un projecte de senyalització de camins, quan sembla que tot plegat el més calent és a l'aigüera -potser per no saber-se entendre els polítics del Consell Comarcal-, la qüestió és que se'ns ha colat de trasantó una publicació que vol semblar-se al que havíem acordat anar realitzant (potser sí que no vàrem ser prou eficaços) i d'aquesta forma s'ha publicat un quadern híbrid, sense suc ni bruc, que més aviat és poc pedagògic, quan la seva justificació és de cara als escolars. I el Consell Comarcal li ha donat suport i els l'ha publicat. Pensàvem que tots érem dalt del mateix carro...!

UN SANT JORDI SENSE PENA NI GLORIA

Com sempre, per Sant Jordi nosaltres haviem de sortir al carrer a divulgar la nostra activitat i a oferir als ciutadans de Vilanova uns llibres

Crònica del "cotarro" talaïenc

diferents dels best-sellers que ofereixen les altres parades. Així doncs ja ens teniu durant dues jornades venent llibres "de muntanya", és a dir, guies, mapes, manuals i obres d'alpinisme, excursionisme, espeleologia, itineraris de BTT i de senderisme, història i qüestions del medi natural. Tota aquesta diversitat de llibres els vàrem poder posar a la venda gràcies a la col·laboració del nostre soci Josep M. Plana, de la Llibreria Tanit, a més d'un recull d'obres del Servei de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona i una bona col·lecció de temes muntanyencs cedits per la Llibreria Montcau, de Barcelona. A tots ells, gràcies per ajudar-nos. També oferirem la nostra modesta producció pròpia, com mapes i itineraris de Caminades Populars i Marxes Socials, o dossiers de les sortides del Cicle "Coneguem Catalunya" i alguna de les nostres Revistes trimestrals.

El que més atreia, però, la curiositat dels visitants fou com cada any l'exposició fotogràfica que gairebé era un avanç del nostre anunciat 40è aniversari, ja que l'exposició era dedicada de forma retrospectiva a la nostra història des de la fundació de la Talaia.

SOPAR FINAL DE CURS DEL GR

Com en d'altres anys, la Secció de Senders feia la convocatòria d'un Sopar per a celebrar el final de curs de les sortides de GR que aquest any coincidí, a més, amb el final de Cicle de l'Ancòia al Baix Cinca. L'àpat va tenir lloc el divendres 30 de juny al Restaurant Can Pedro i a la convocatòria s'hi van apuntar 57 comensals, més o menys la mitjana que acostuma a participar en les nostres caminades. Tot un èxit. Al local hi ha haver en tot moment un ambient molt càlid tot i l'agradable fresqueta que oferien els aparells d'aire condicionat. Cap a les postres, i ja quan els vinets i el xampany havien fet dissipar qual-sevol petita ombra d'inhibició entre

El comensals, contents i satisfets i fent alguns trofeus, en el sopar de final de GR. Foto: Rosa Fariol

els comensals si és que n'hi havia, varen començar els parlaments i les sorpreses. El fins ara president de la Secció, el Jani, es va fer retratar sostenint un esplèndid pastís que aviat es va fer fonedís dins les gales de la colla d'expectants llaminers; el president de la Talaia, el Salvador Butí, ens va fer caure la llagrimeta amb les seves paraules encomiàstiques i plenes d'optimisme i de futur per als excursionistes, tot i que ens va decebre una mica el fet que no intercalés en el seu discurs el ja esdevingut cèlebre "I a més a més"; el Toni i el Salvador, les ànimes pioneres d'aquesta activa secció, i els dos presidents darrers, l'Agustí i el Jani varen ser obsequiats també amb una curiosa -i punxosa- ofrena de part de dues peregrines (!), com ho foren també d'unes aconseguïdes caricatures al·legòriques del tarannà de cadascun d'ells. Finalment es va lliurar una plaqueta de ceràmica al·lusiva dels senders de gran recorregut a tots els "supervivents" d'aquella famosa primera etapa: Fredes-Refugi Montcaro i que -malgrat aquella experiència- han continuat amb actiu en aquesta secció sense defallença... I és que no s'ha de perdre mai l'ànim ni la fe. Després d'uns moments de moguda per aconse-

guir reunir ordenadament tota la trepa per a la foto de conjunt es va donar per acabat l'acte. Un èxit de debó. Moltes felicitats als organitzadors i que no decaigui.

JA HEM COMENÇAT EL NOSTRE 40è ANIVERSARI

Per bé que el dia que cal commemorar el 40è aniversari de la fundació de la nostra Agrupació sigui l'11 de setembre, alguns mesos abans i després d'aquesta data anirem portant a terme alguns actes per a celebrar aquesta efemèride.

Així els passats dies 8 i 9 de juliol s'organitzà una sortida col·lectiva a un cim pirinenc que fos accessible per a molta gent. El cim escollit fou el Pic de Tristaina, dins les valls andorranes, i l'assoliren unes quaranta persones mentre d'altres preferiren quedar-se als llacs del mateix nom. Ja us oferirem la crònica corresponent en la propera edició.

Però a més tenim altres actes preparats l'anunci dels qual us farem arribar en un programa especial. Entre ells destaquem: l'exposició de notícies on es parla de la Talaia aparegudes en la premsa local (29-

Crònica del "cotarro" talaienc

Un aspecte de l'animació a la sala d'actes el dia de la inauguració de l'Exposició de la Gemma Capdet. Foto: R. Farró

9-95), una conferència-debat sobre l'excursionisme "Ahir, Avui i Demà", amb un sopar fred a continuació (30-9-95), un probable concert de cançons de muntanya (oct-nov.95 ?) i una exposició de fotos retrospectives de personatges de la Talaia (20-10-95). Mentrestant, quan tingueu aquesta revista ja s'haurà celebrat el Ral.li Nocturn de Baixa Muntanya. No patiu, us en tindrem informats.

ELS DIVENDRES CULTURALS

Anem a fer un breu repàs del que han estat els divendres culturals de l'Agrupació corresponents al segon trimestre. El primer divendres d'abril, dia 7, va tenir lloc la xerrada i projecció audio-visual de "ESPORT SENSE BARRERES" que havia estat ajornada des del 17 de març passat. Per a aquesta interessant xerrada, un aspecte de l'esport tan diferent (i desconegut gairebé diríem) vàrem comptar amb la presència de dos tècnics de la F.C.E. M. i de l'amic Alfonso, que ens parlaren dels esports d'esquí i activitats sub-aquàtiques destinats a minusvàlids, alhora que ens mostraren alguns estris pràctics per al seu ús. El divendres següent dia 21, i coincidint amb la setmana de la festa de

Sant Jordi, teníem entre nosaltres el ja molt conegut Josep M. Gavín, que ens oferí una xerrada llarga i instructiva, acompanyada d'interessants diapositives sobre L'IRAN MONUMENTAL que va captar un gran nombre d'assistents a l'acte. I el dia 28, una exposició esperada i alguns mesos ajornada de la M. Lluïsa Fargas; es tractava d'una curiosa COLLECCIO DE PUNTS DE LLIBRE que va ser molt ben rebuda i comentada pels socis i simpatitzants sobretot per la seva singularitat.

I amb això ens anàvem al mes de maig. El primer divendres, dia 5, era una altra vegada el Jordi Monroy que ens feia passar una bona vetllada amb unes diapositives precioses del BRASIL: El seu paisatge i la seva gent. Aquest era el títol de la projecció que ens va oferir i que va fer engrescar el personal assistent a la sala. Llàstima que quedi tan lluny per anar a preparar uns quants senders de GR... El divendres següent, dia 12, ens venia un arqueòleg, en Genís Ribé, a parlar-nos del NORD DE SIRIA: Arqueologia i país. Una xerrada acompanyada també aquesta vegada d'una bona colla de diapositives que ens mostraren aspectes del

país i sobretot de com funcionen les recerques arqueològiques. I per no perdre punt, continuaven les activitats del divendres el dia 19, amb la inauguració de la 3ª Mostra: NATURA, FORMA I COLOR (Papallones), l'autora de la qual era la Gemma Capdet. Com les anteriors presentades per la mateixa autora, aquesta mostra va despertar la curiositat de molts socis i coneguts que van saber reconèixer l'originalitat i exquisidesa de la seva obra. I tancàvem els divendres del mes de maig amb la xerrada, el dia 26, del nostre bon amic Oscar Martí i Bruna, sota el títol: LA FUSTERIA I LA SEVA EVOLUCIO (2ª part). Es prou coneguda de tots nosaltres la seva diversitat d'oficis i la fusteria ha estat una de les seves passions; els que assistiren a la xerrada van poder aprendre, sobretot, l'art (i molta) de construir una roda de carro. Tota una ciència, no us penseu.

I amb tot això ens va venir al damunt el mes de juny. Aquest va ser dedicat totalment a conèixer el moviment romàntic a Catalunya. Per començar vam tenir el primer divendres, dia 2, l'Àngels Parés, que ens va fer una INTRODUCCIÓ AL ROMANTICISME, centrat en la persona d'ARIBAU, de qui va llegir i comentar el seu poema "A la Pàtria". El divendres següent dia 9, ens va venir un poeta, l'Anton Carrera, a parlar-nos de JACINT VERDAGUER, POETA NACIONAL DE CATALUNYA, del qual el poeta és estudiós apassionat i de qui va llegir a més (amb una veu de rapsoda fantàstica) alguns dels poemes que ell considerava més interessants. I el següent divendres dia 16 un filòleg, en Joan Martori i Pretel, que ens parlà sobre: LA TRAJECTORIA LITERÀRIA I IDEOLÒGICA D'ÀNGEL GUIMERA, una xerrada molt didàctica i entenedora. Alguns dels assistents aprofitaren per fer-li signar un exemplar de la publicació d'una peça de Guimerà: La festa del blat, amb un treball a cura del mateix Martori i Esther Vilà. Un mes de juny, doncs, molt poètic i literari.

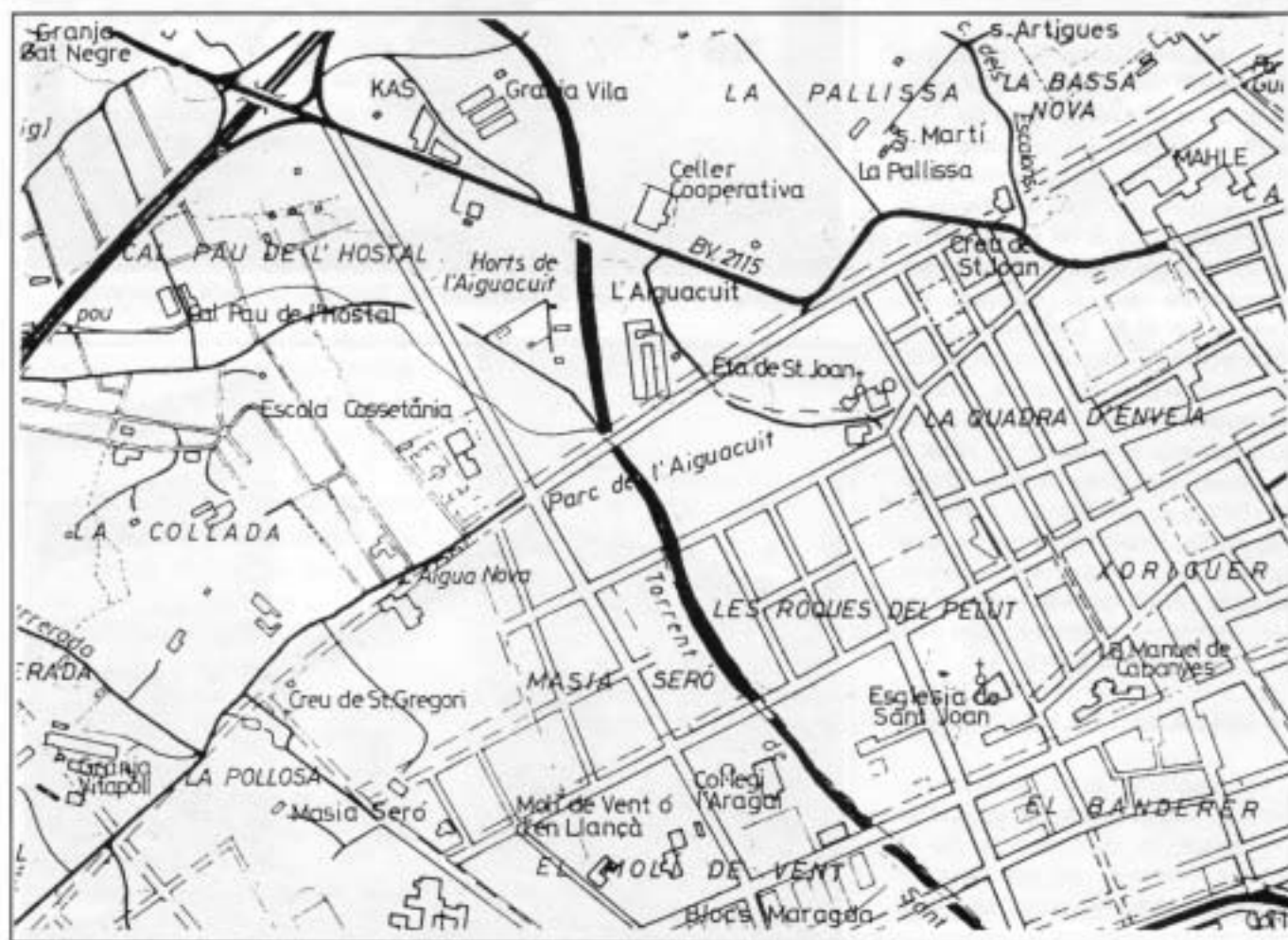
El "hobby" d'aquesta primavera (20) L'ENTORN DEL SECTOR DE L'AIGUACUIT

Des que es va instal·lar una fàbrica de tractament de pells i derivats situada en l'àrea de l'antiga **QUADRA D'ENVEJA**, en una peça de terra que hi ha entre el torrent de Sant Joan, el camí vell de Cubelles i el començament de l'antic camí de l'ermita, que neix a la carretera de l'Arboç davant el Cellar dels Viticultors, aquell sector va passar a ser conegut com **L'ALGUACUIT**.

Però aquest nom, que en principi només s'atribuïa a una parti-

da de terra d'una superfície aproximada d'una ha (10.000 m²), actualment determina un gran sector en la urbanització de l'O-NO de Vilanova, que va de la prolongació del carrer de l'Aigua fins als peus de la Collada, arribant a la mateixa Escola Cossetània. Però tot això exposat, res més lluny de la realitat si tenim en compte les denominacions tradicionals que tenien ja aquestes partides i que per sort ens han arribat fins als nostres dies. Un dels noms coneguts per aquest sector era el de les **ROQUES DEL PELUT**, que

també determinava una part dels camins que circulaven per allà. Un altre topònim era el que rebien les planes de terra de banda i banda del torrent de Sant Joan fins a la rasa Miquelet, l'indant pel N amb la carretera de l'Arboç i el camí vell de Cubelles i que era conegut per la **PLANA DE SANT JOAN**. Aquestes planes estaven repartides entre coneguts i vells pagesos de principis de segle com eren el Rabassó, el Moreno de les Barraques, el Garrigó o el Turona, tots aquests eren masovers de la feixa on ara hi

ha el parc. Una altra partida que tenia nom propi era la plana on actualment s'hi ha construït l'Escola Cossetània, que era coneguda pel **CLOT DEL FAIG**.

La plana de terra de l'altre costat del camí, és a dir, on ara hi ha els carrers recentment urbanitzats, la treballaven entre el Jaume Culoma, el seu parent el Salvador Albà, que era l'ermità, i la resta la portava l'amo mateix de la hisenda, de la qual era administrador el que fou conegut procurador Sr. Carbonell, "Mesuretes".

Fins aquí una exposició detallada de la quantitat de gent -page-sa o no- que es movien per aquestes antigues partides del cadastre rural, ara a punt de passar a l'oblit per obra i gràcia de la burocràcia municipal.

Els noms donats als carrers oberts en aquest sector són els següents: Joan Llaверias, Menéndez Pelayo, Gaspar d'Avinyó, Roques del Pelut, Andreu Planas i també hi ha la plaça de Beatriu de Claramunt.

Aquesta plana de terra, que l'any 1860 era propietat del Marqués de la Motilla i Conde de Torralba i més tard ho fou dels descendents del Sr. Josep Ferrer Vidal, es va trossejar en vendre-se-la l'últim propietari, el Sr. Felip Bertran i Güell cap als anys 40 als diversos compradors que hi optaren. Un d'ells va ser el Sr. Carbonell, que hi volia construir cap als anys 50-60 uns habitatges de caire social, promoguts per una cooperativa que amb aquesta finalitat es va crear a Vilanova, els quals també tenien una botiga de queviures al carrer de Caputxins. Finalment aquesta idea no va reeixir i en aquests moments un parc ocupa aquells terrenys, el parc recentment batejat amb el nom de la **QUADRA D'ENVEJA**.

LA VELLA NAU DE L'AIGUACUIT

Centrant ara l'atenció en l'edifici concret que fou la fàbrica de l'Aiguacuit, la data exacta de la seva construcció es pot fixar en l'any 1890, així com també una data

d'ampliació corresponent a l'any 1898, que portava a terme el seu propietari en Casimir Font i Gumà. Aquesta construcció, tan allunyada del poble, vindria motivada perquè ja a l'any 1883 la Junta de Sanitat del poble va estendre un recurs per fer tancar unes altres indústries similars a aquesta que hi havia dins el poble, per raó de la mala olor que expedien.

La nau que contenia aquesta indústria era d'una construcció molt original, era feta amb rajola de fàbrica en planta baixa i un pis superior. Aquest primer pis cridava molt l'atenció perquè les seves parets eren totes plenes de forats, això és, una combinació d'una rajola sí i una no,

i això per a la canalla, que no sabien el perquè, era una novetat. Aquesta mena de construcció era necessària per a una total ventilació dels productes que allà es tractaven.

EL PROCES

La fàbrica de l'Aiguacuit va ser instal·lada per l'empresa Comercial Vilà de Barcelona que tenien fàbriques de teixits arreu de Catalunya i aquesta de Vilanova el que feia era tractar les pells abans esmentades així com també carns i peixos mig dissecats, bullint-les en unes grans calderes. Tota aquesta matèria es transformava en una

dues vistes parcials de les naus i cases de l'Aiguacuit (any 1982). Fotos cedides per la família Belmonte-Montaner

gelatina o pasta que era transportada al pis superior anomenada "l'assegador" i dipositada en unes piques d'uns 10-15 cm de fondària i que, en reposar, es convertia en una matèria espessa "tipus sabó" que en el moment oportú es podia tallar amb un ganivet i fer-ne pastilles. Les pastilles eren dipositades en canyissos i també en uns quadrats de tela per tota la nau que ja estava preparada per a aquest fi i ara es quan començaven els efectes esperats d'aquella construcció tan especial de la ventilació i posterior asseccament d'aquell producte obtingut.

Un cop aquelles "pastilles" ja assecades eren lligades les unes amb les altres mitjançant una agulla i un fil i enviades a Barcelona o a les fàbriques que aquella companyia tenia.

El producte obtingut d'aquesta transformació era una cola que s'utilitzava en la fabricació de teixits i també era utilitzada en el ram de la fusteria per a encolar les metxes dels encaixos dels bastiments; d'aquella cola es feien diferents qualitats i el seu color era fosc com la xocolata.

Naturalment amb aquesta transformació es produïen subproductes que eren aprofitats com a adobs orgànics per a la terra, barrejant-los amb altres matèries en descomposició. Quan encara no hi havia el corrent elèctric utilitzaven el carbur per a l'obtenció de llum per a la fàbrica.

Un cop explicada quina era la matèria primera de què se servien i el tractament que seguia, es fàcil pensar que en aquell sector i en la mateixa fàbrica hi havia d'haver un greu problema quant a les males olors, tant és així que molts pagesos deien que anaven a treballar al costat de la "fàbrica de la pudor". Motivat per aquest aspecte negatiu, a la fàbrica només es treballava durant la temporada de fred i es tancava en l'època de calor per evitar mals pitjors.

Aquestes matèries tractades com tot tenien també uns residus que treien a fora i que eren "reci-

Dueu vistes semblants a les anteriors de les naus de l'Aiguacult però de l'any 1961. Foto Arxiu Família Burguet

clats" per algun hortolà que els gastava per al seu hort barrejant-los amb bassa. El maneig d'aquestes dues matèries era més aviat desagradable, però la seva efectivitat era prou eficaç i comprovada, motiu pel qual els més agosarats ho continuaren utilitzant mentre n'hi hagué.

Encara que només era per temporades donava feina a cinc o sis persones, tot i que també tenia una certa mecanització, ja que en el primer pis hi havia una vagoneta que corria per unes vies per dins de la sala per a transportar el gènere d'un costat a l'altre.

Com que hi havia un habitatge adossat a la fàbrica, hi

vivia un encarregat-vigilant-home per a tot, que era el Sr. Francesc Montané, que s'hi va instal·lar en casar-se i que hi visqué més de 40 anys fins a la posterior venda de la propietat a la família Burguet de Vilanova, que va transformar les seves instal·lacions i les noves que hi va fer en una granja avícola.

El material era transportat amb els "carromats" (aquells carros de quatre rodes, baixets, amb les rodes del davant giratòries i tirats per dos cavalls) de cal Nicolau, que el portaven a l'estació. En una ocasió, mentre descarregaven el carro i estant deslligats els cavalls perquè pasturessin, un d'aquests -que per cert eren unes

grans bèsties- es va posar per sobre de la cisterna de desguàs dels lavabos i aquesta es va ensorrar. La feina va ser per a treure'l, ja que van haver d'omplir de runa la cisterna fins que l'animal va sortir-ne sa i estalvi. En finalitzar la dècada dels anys 30 les fàbriques de teixits van anar canviant i modernitzant els processos de fabricació i van deixar de gastar les matèries que es produïen a l'Aiguacuit de Vilanova, portant això el tancament definitiu d'aquesta petita empresa. De la "fàbrica de la pudor" -com en deien alguns pagesos- ja només va quedar l'obra de fàbrica abandonada fins a la seva venda.

L'AIGUACUIT D'AVUI

Avui el nucli originari d'aquest nom resta invariable, però com hem dit més amunt la ciutat coneixerà amb aquest nom un sector proper separat pel parc en el qual s'han obert uns carrers nous que porten els noms de personatges poc coneguts i dels quals ens cal saber la història.

QUI EREN ELS PERSONATGES QUE HAN DONAT NOM ALS CARRERS

CARRER D'ANDREU PLANAS. Era fill de Ribes i a ell s'atribueix la reconquesta de la torre d'Enveja als moros l'any 1125, el dia de Sant Joan, aprofitant que els seus ocupants havien anat a banyar-se. Per aquest motiu l'ermita que s'hi va construir després es va dedicar a aquest sant. L'escamot de l'Andreu Planas, després d'apoderar-se de la Torre d'Enveja, atacà i prengué la d'Adarró.

CARRER DE GASPARD D'AVINYO. Era el Senyor del "Castell d'Enveja" durant el segle XVI. També ho era de la quadra de Cortils, que correspondria a l'actual Torre del Veguer, nom aquest degut al fet que el seu propietari fou nomenat l'any 1578 Veguer de Vilafranca.

PLAÇA DE BEATRIU DE CLARAMUNT. Fou feudatària del castell i terme de Cubelles durant els anys 1119 a 1129. Fou també la segona esposa del Deudat Bernat de Clara-

munt, del qual rebé els castells de Tamarit i de Cubelles en violari (pensió vitalícia).

CARRER DE JOAN LLAVERIAS. Va néixer el 10 de novembre de 1865 a la Geltrú. Va ser dibuixant i pintor. Va il·lustrar una gran quantitat de llibres infantils entre els quals destaquen els del Patufet i el Cucut. Es dedicà també a la pedagogia artística i entre el deixebles més destacats hi hagué Lola Anglada i Valentí Castanys. Va morir a Barcelona l'any 1938.

Altres noms de carrers corresponen a prolongacions dels ja existents abans d'urbanitzar aquesta zona de l'Aiguacuit, situada a l'oest de Vilanova.

Joan Lluís Sivill i Vergés

Bibliografia:

-Els carrers de Vilanova i la Geltrú n. 5: L'expansió del segle XX.
-Anales de Villanueva y Geltrú 1850-1880. José M. Freixa Olivar.

Qüestions de Toponímia

Després de les vint-i-una bruixes de la revista del setembre passat i de les vuit que vàrem afegir en la revista del mes de març d'enguany, hem fet una nova collita. Acaba de publicar-se el tercer volum de l'ONOMASTICON CATALONIAE del professor Joan Coromines i a les pàgines 128 i 176 ens dona una nova relació de bruixes catalanes. Heus-la aquí:

- Font de la Bruixa de Fígols (Berguedà). Correspon al núm. 20 del setembre. Es cap al sud de la Gallina Pelada.
- 30. Font de la Bruixa de Lladurs (Solsonès).
- 31. Font de la Bruixa de Cabdella (Pallars Jussà).
- 32. Salt de la Bruixa de Bretui (Pallars Sobirà).
- 33. Portell de la Bruixa de

Saldes (!) (Berguedà). En el mapa de l'Alpina hi veiem la canal de les Bruixes i el planell del Diable. Tindran parentiu?

- 34. Gorg de les Bruixes de Sant Martí d'Albars o del Bas (Osona).
- 35. Torrent de les Bruixes de Llanerres (Maresme).
- 36. La Plaça de les Bruixes de Pinós (Solsonès).
- 37. Collet de les Bruixes d'Ardèvol (Solsonès).
- 38. Plaça de les Bruixes de Santa Susagna, a l'O de la serra de Miralles (Solsonès).
- Pla de les Bruixes, a 409 m alt, entre Vallgorguina i Arenys. Correspon al núm. 19 de la revista de setembre 1994. Ara en tenim la situació.
- 39. Serrat de les Bruixes, de

singular forma cònica, damunt Ribelles (Garrotxa).

- 40. Puig de Ses Bruixes, que forma part de la muntanya de Randa, a Lluçmajor (Mallorca).
- 41. La Cadira de les Bruixes, a Évols (Conflent), roca en forma de cadira cap a la font i el pla de Bordoll.

Entre les primeres hi ha lligams amb l'aigua, però les altres són enlairades, sobretot llocs plans d'alta muntanya, on diuen que les velles bruixes van a ballar a l'entorn de Satanàs.

N'hi ha més? Quasi segur. Agraïrem les dades que ens facin arribar.

Vicenç Carbonell i Virella

MES BRUIXES

*Grup
d'Escalada
i alta
muntanya*

CONGOST DE MONT-REBEI PARET DE CATALUNYA Via Andreu Vedo

Setmana Santa del 95, ens ajuntem una bona colla i anem a la paret de Catalunya. Els temps canvien i les persones també, queda poca gent que es dediqui al Big Wall; malgrat això a la comarca encara som una bona colla, el Fonte, la Marisol, l'Aleix, el Miquel, el Ramonet, la Marta, jo i l'Agata i l'Andreu, perquè li vagi entrant el cuc del Big Wall.

També els "Jupers", és a dir, el Pere i el Julian, que són els "Masters" de l'artifit, tenen la inten-

ció d'obrir una via nova sense baixar de la paret; fa poc en van obrir una a Roca Regina, la via Juper.

"Pere -li dic jo- a veure si dediquem una via al meu fill".

"Cap problema" -contesta ell. Els acompanyem a la paret, per donar-los un cop de mà amb els petates, que -per cert- pesen una mica. Comencen la via per la part més il·lògica, roca vermella i un gran sostre.

L'Aleix, el Miquel i jo anem a fer la via Delfos. Trobar l'inici és d'allò més complicat, veiem un sol dibuixat a la paret, sembla que comenci per aquí, se'ns dona bé, empallem els llargs de dos en dos, i amb quatre hores som al cim de la paret de Catalunya, el camp base es veu petitíssim, quasi tothom ha cremat adrenalina en alguna via, el Fonte i la Marisol i una parella de Borges han fet el Petit Diedre, hi ha una bona harmonia i el millor de tot un bon sopar.

L'Angel en el pas clau d'aquesta via. Foto: Julian Marroel

PARET DE CATALUNYA
VIA ANDREU VEDO
ED A2+ 500 m

- Pere Campanera
- Julian Marmol
- Angel Vedo

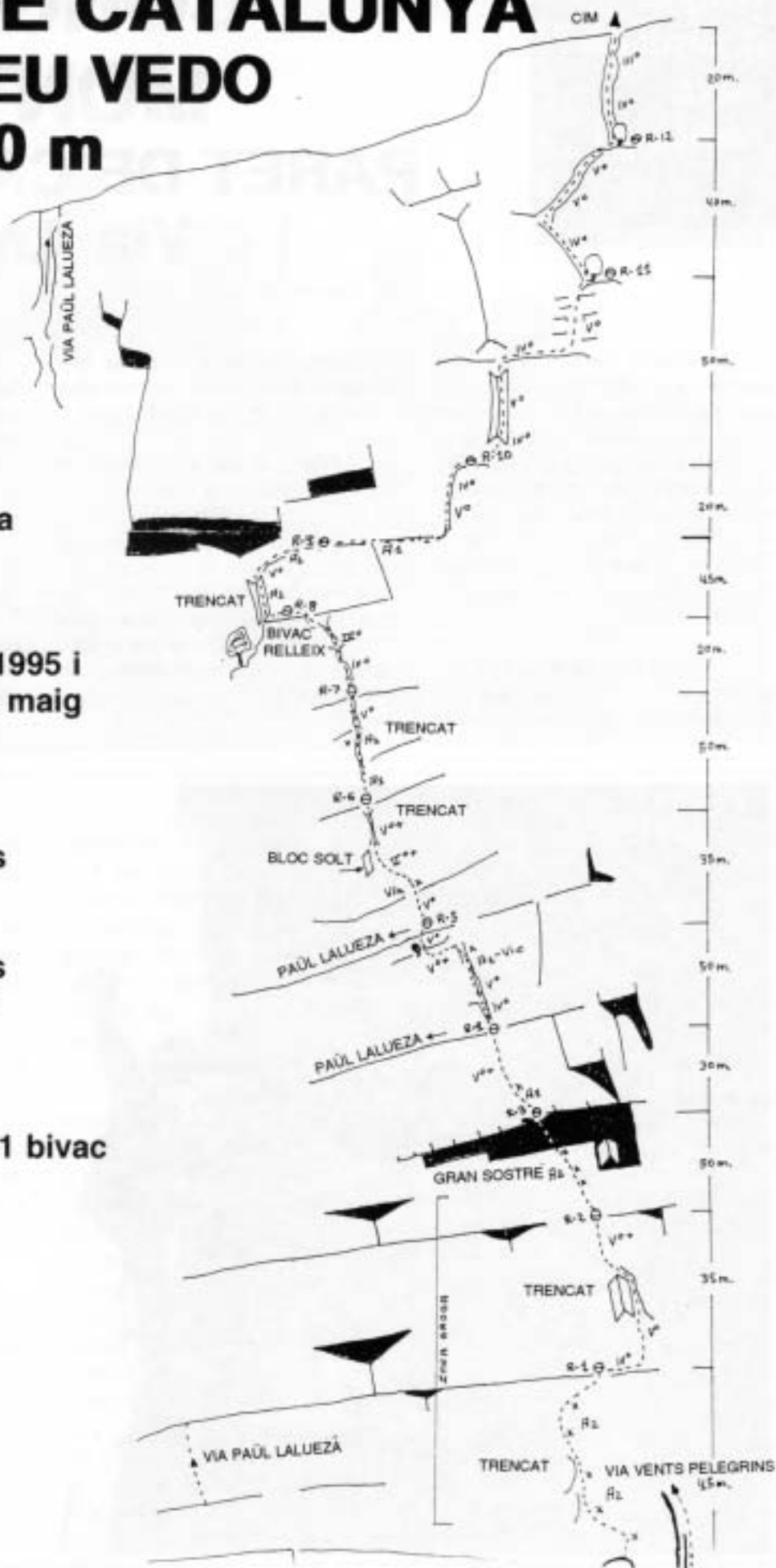
Setmana Santa 1995 i el pont de l'1 de maig

MATERIAL:

50 pitons variats
Tacs de fusta
Falques
Friends-Tascons
Ganxos i ploms

HORARI:

Cordada ràpida 1 bivac

L'endemà decidim descansar. Muntem una excursió fins al pont "d'Indiana Jones", fem una parada al refugi de Mas Carlets, evidentment per prendre unes "garimbes", allà ens trobem la Federica, el Miquel li dona conversa, la pubilla ja té quasi bé totes les vies fortes de la paret.

Des del camí de baixada veiem els Jupers al mig del sostre, els cridem per donar-los ànims, ja porten un bivac a la paret, la Via de l'Andreu va agafant color.

L'endemà l'Aleix, el Miquel i jo anem a fer una via molt guapa, la Tempesta Nocturna, també s'hi anima el Ramonet, un freeclimb del 8 grau, la via és d'allò més bonica, la fem quasi tota a lliure. Després, evidentment, la pujada fins a dalt del congost, passem per la sortida de la Paül-Lalueza, la via que estan fent el Fonte i la Marisol, els qual sortiren quasi bé de nit; molt bé per la parella, se la van treballant de debó.

Ens trobem amb un altre Master de l'artificial, el gran Paca, està obrint una via en solitari, chapeau! Els Jupers han obert quatre llargs de la Via de l'Andreu, amb dos bivacs a la paret.

El dia de la Mona, una escalada a les Bagasses i a dinar a la Baronia, la nostra segona casa. Cal

dir que ha estat una de les Setmanes Santes més agradables que he passat a la muntanya.

El Pere em diu: "Angelillo, hem d'acabar la via de l'Andreu" -i jo li contesto: "Cap problema, el cap de setmana que ve venim a picar".

lliure, ens canvia el temps i comença a nevar, no podem bivaquejar a la paret, desmuntem les cordes fixes i baixem, llàstima!

El pont de l'1 de maig tornem a la tàpia, primer fem una parada a les Bagasses, on el Julian i jo escalem la via Colores, una de les més boniques de la paret. El Pere ha de tornar a Borges Blanques a buscar el material del Julian ja que se l'ha deixat. El Julian fa els desploms de dalt, -vaja quin Vsup- amè, força depressa i quan baixem el Pere encara no ha tornat de Borges, anem a l'Hostal a fer unes clares i un Marlboro. Llàstima! Hauríem tingut temps de fer una altra via.

Marxem cap a Catalunya, fem bivac al paller i l'endemà agafem el petate i cap a la paret hi falta gent. Ens posem a la Via Paül-Lalueza, que passa paral·lela a la via Andreu, fins on vam deixar-ho l'últim dia, ha passat una hora i ja estem picant, començo en un desplom que surt quasi bé tot a lliure, posem un spit per a les pròximes cordades,

passo per una llosa que es mou una mica, una diedre vertical i munto reunió sota una gran fissura-diedre. Recuperem el petate, el Pere agafa les cordes, li dona canya a la fissura, que sembla que no s'acabi mai, 50 m, 3 hores picant. Déu n'hi do, noi! Al costat, a la

El Julian i el Pere a la trada més difícil de la via. Foto: Angel Vedo

Petates, jumars, comença el ball, el sostre que han obert és vertical i probablement el més llarg de la paret de Catalunya, escalem el Julian i jo, el Pere es queda a baix perquè li fa mal el canell. Obro un llarg molt maco, quasi bé 50 m a

Paül-Lalueza hi ha una cordada que despitonen els claus de la via "Buitres". Un llarg més entremig de blocs i matolls, arriba a un gran relleix, "Wait!", aquí farem el bivac, pengem les hamaques i a dormir.

L'endemà ens espera una fissura-diedre molt podrida que va a parar a sota un gran sostre, la fa el Julian, supera el diedre, fa un flanqueig cap a la dreta i munta la reunió, 50 m d'adrenalina.

El Pere puja a Jumars i a mi em toca desmuntar tot l'arsenal de claus, salto alguna vegada ja que la pedra és "guapíssima", és un dir, i començo el flanqueig, 5 ploms, 3 ganxos, algun pitó, el Pere se'n riu: "Angelillo, que ets pare de família". És la tirada de la via, A2-V, vaja, això és el que diuen aquest parell, segueixo flanquejant una fissura horitzontal, 2 claus, alguna tibada a lliure i reunió.

Som molt amunt però encara no s'acaba, fem unes plaques, flanquegem i arribem a una gran sabina; costa més pujar el petate que obrir la via.

Torna a escalar el Julian per un diedre-xemeneia, munta reunió, encara no hem arribat a dalt, ens falta una xemeneia molt fàcil i per fi, cim! Mengem i bevem, per sort encara ens queda aigua.

La via de l'Andreu ja és una realitat, segur que quan escali la vindrà a repetir.

Cap a la Baronia a menjar bé i a celebrar-ho amb cava. Apareix un bon amic meu, el Miguel Angel de Madrid amb el Cardióleg, res millor per acabar la festa.

Ha quedat un Big Wall, a veure si us animeu a fer la integral. Val la pena!

Angel Vedo

El Julian i l'Angel fent bivac al relleix. Foto: Pere Campanera

L'Angel a la fissura de 50 m. Foto: Julian Marroel

Vida i miracles d'uns senderistes empedreïts DE L'ANOIA AL BAIX CINCA VENTA LA LLENA- BELLAGUARDA- LA GRANADELLA

15a etapa: VENTA LA LLENA-
LA POBLA DE BELLAGUARDA-
LA GRANADELLA; 17,900 km;
51 participants; 2 d'abril de 1995

Avui el nombre de participants ha minvat gairebé a la meitat en relació a l'última etapa. ¿Es que potser els nostres senderistes han vist que en aquesta tot era pràcticament baixada i ja no s'hi han volgut posar, per tan poca cosa? Ara que si hem de fer honor a la veritat, l'etapa d'avui no ofereix

grans atractius com oferia la dels entorns d'Ulldemolins, la darrera.

Se sortia a les 6 del matí de Vilanova i ens aturàvem a Vilanova de Prades a esmorzar, per deixar aquesta vila novament i traslladar-nos en autocar fins a la **Venta de la Serra de la Llena**, un edifici enrunat i actualment abandonat, neutralitzant així el mig quilòmetre que hi ha entre el pal indicador de l'anterior etapa i aquest punt. A les nou en punt s'iniciava l'itinerari.

Començàvem per la banda solana de l'edifici i enfilàvem de cara al vèrtex geodèsic **Loma Alta**, que vorejàvem per la banda nord. Ens esperava una bona estona de carretera enquitranada coincident amb la carena de la serra, i arribant en un collet sobre la vall del riu Montsant deixàvem la carretera per continuar per un camí paral·lel. Després de creuar la carretera novament per passar a la banda oposada també per camí car-

reter, retrobem novament l'asfalt davant l'entroncament amb la carretera que baixa a **Margalef**. Nosaltres, però, anem cap a l'oest, en direcció a la Granadella.

Entre senderons i clotades de la serra de la Llena fem cap a prop de la **masia de Bellaguarda**, a la part alta de la carena. Un camí que creua la vall puja també a l'esmentada masia. Nosaltres tirem endavant i prop d'una alzina considerable bifurquem i anem a passar a la vora d'una gran **balma**, a la dreta del camí. Tot davallant suaument ens hem anat apropant al poble de **Bellaguarda**, anomenat també **la Poble** o **Pobleta de la Granadella**, al límit amb el Priorat i la Ribera d'Ebre, delimitat al sud pel riu de la **Cana**, de la conca de l'Ebre i partió amb les comarques meridionals. Drenen també el terme els **barrencs de la Vall Major**, o **riera de Joncosa**, i de **Sant Pere**, que en direcció NW es dirigeixen vers el Segre. Abans d'arribar-hi i al mig de la vall, hem vist un pou molt antic amb una arcada de pedra de l'època medieval, assentada sobre un basament de pedres molt més erosionades pel temps, probablement de l'època romana, la qual cosa fa suposar que ens trobem en l'antic camí de Tàrraco a Caesar-Augusta. Entrem al poble de Bellaguarda pel carrer del Pou i ens arribem al carrer Major, a l'inici del qual fem un reagrupament de la colla. Mentre badoquem veiem un grup d'homes del

Bellaguarda. Un home del poble s'entreveu jugant amb unes curioses billes. Foto: R.F.

Parada i fonda davant el pont amb arcada de pedra medieval. Foto: Rosa Farrici

poble que juguen a bitlles, unes curioses i pesades i -pel que sembla- antigues bitlles. Tota una curiositat.

Acabada l'estona de reagrupament deixem Bellaguarda en direcció oest fins a trobar la carretera de la Granadella. Aquest cop no l'agafem, però, sinó que seguim un ampli camí carreter prop d'una frondosa alzina. Baixant per una coma anem a fer cap al fons de la **Vall Major**, continuació de la que seguíem abans de pujar a Bellaguarda. Creuem la vall i ens enfilem pel vessant oposat guanyant la part més alta del vessant meridional de la vall esmentada.

Carenegem una bona estona per anar davallant novament. A la poca estona podem gaudir de la profunda vall de la **Bovera**. Tot resseguint uns camps d'ametllers arribem al davant d'un maset de nova construcció on fem una altra parada de reagrupament. Passat aquest anem seguint per un camí ramader que voreja l'altiplà i passem alguns trams sobre restes d'empedrat. Al fons de la vall podem veure el poble de la Bovera.

En una bifurcació optem per la branca esquerra que voreja un turó. Després d'una nova bifurcació seguim per un camí ramader

que continua vorejant la vall de la Bovera. Als pocs minuts trobarem la carretera de la Granadella a la Bovera i la seguim cap a la dreta, entrant molt aviat a l'esmentat poble de la **Granadella**, que es troba al sector sud-occidental de la comarca de les Garrigues, en contacte amb el Segrià i la Ribera d'Ebre, a la part més alta de la plataforma garriguenca. Hi hem arribat després d'uns gairebé 18 quilòmetres que els caminaires ens hem empassat sense adonar-nos i sobre un horari que no s'assemblava en res al que s'havia previst en el dossier; molt més

ràpid que no pensàvem.

Als afores de la vila hi ha el Santuari de **Sant Antoni**, sobre el **pou vell** de la vila ja esmentat. I és a recer d'aquest santuari que alguns de la colla hi van a destacar les seves carmanyoles i a enllestir els entrepans mentre els més sibarites s'han instal·lat al restaurant.

Abans de tornar a l'autocar es dona un tomb per la població, que conserva restes del seu antic **castell**. Prop seu hi ha restes del que fou la vila closa i es mantenen cases porxades i arcs interiors i cases amb elements decoratius del renaixement i del barroc. La **plaça Major**, al segle XVIII era la bassa on es recollia l'aigua de la pluja i té porxos a dos costats. L'**església parroquial de Santa Maria de Gràcia**, notable exemplar barroc, es bastí de nou en un extrem de la vila antiga amb la sumptuositat d'una catedral (ha estat dita la "Catedral de les Garrigues"), amb tres naus i cimbori de creuer. El campanar, de torre, és considerat un dels més bells de les terres de ponent. Després de fer el tomb per la vila i arribada l'hora prevista, els marxadors ens hem trobat novament davant l'autocar per emprendre camí cap a Vilanova.

Blanca

Panoràmica general de La Granadella, final d'etapa. Foto: Rosa Farrici

Vida i miracles d'uns senderistes empedreïts DE L'ANOIA AL BAIX CINCA LA GRANADELLA- LLARDECANS-MAIALS

**16a etapa: LA GRANADELLA-
LLARDECANS-MAIALS;**
13,600 km; 63 participants;
7 de maig de 1995

Amb un nombre més elevat de participants en comparació amb l'etapa anterior però considerablement baix si tenim en compte la massiva assistència de passades travessies, avui ens tornem a trobar a la plaça de l'estació aquest diumenge de maig que té tots els números de presentar-se asolellat i calorós.

Si en la darrera etapa deixàvem la comarca del Priorat per

entrar en la de les Garrigues, la d'avui ens donarà ocasió de deixar les Garrigues per entrar en la comarca del Segrià, tot i que no deixarem de trepitjar i contemplar pràcticament el mateix paisatge garriguenc: un seguit de petits turonets que anirem pujant i baixant entre oliveres i ametllers i una terra de secà, característiques de l'indret. S'ha de conèixer tot.

Amb la puntualitat que últimament ens caracteritza i després d'haver esmorzat a la Granadella, deixem aquest poble a un quart de deu per iniciar el recorregut. El perfil de l'etapa d'avui és més aviat planer i descendent, oscil·lant entre els poc més de 500 m alt de la Granadella fins arribar als escassos 400 m de Maials.

Així que sortim de la Granadella, deixem immediatament la carretera de Lleida i després de carenejart enim al nostre costat la profunda vall de la Bovera. Una mitja hora més tard arribem al primer punt de reagrupament, en una trifurcació de pistes una de les quals porta al **vèrtex geodèsic dels Masos** (511 m alt).

Temps per canviar impressi-

ons amb la resta de la colla i de fer algun mos i deixem aquesta branca de camí que s'acostava al vèrtex per continuar pel nostre GR-65-5. Panoràmiques esplèndides de camps de cereals que es perden a l'horitzó, sensació de soledat, sol feixuc, vista d'alguna masia aïllada. Al nostre pensament ens vénen sense adonar-nos els fragments d'un poema d'Espriu: "...I a posta de sol/ hi ha unes altres terres que anuncien el desert/ les nobles, agostades, espirituals terres germanes/ que jo estimo tant..."

Passem més endavant pel fons d'una ampla coma tot seguint un antic camí ramader. Ara els conreus de cereals són envaïts de flors liloses i roselles d'un vermell encès que donen un to més alegre al paisatge (tot i que compremem que els pagesos no deuen estar-ne massa, de contents!). I sortint ja de la coma empenem un terreny erm i poc fressat. Aviat seguirem un camí vorejat d'oliveres i grans blocs de pedra antiquíssims, possiblement pre-romans, fins que arribem a l'entrada de Llardecans i d'aquí a la **plaça dels Arbres**, on hi ha l'Ajuntament i algun bar per anar-nos a refrescar. A l'entrada del poble, de molt pocs habitants, una senyora que ha vist aquesta arribada massiva de caminaires ha quedat molt sorpresa i ens ha comentat tota simpàtica: "Això s'avisava. Si ho haguéssim sabut hauriem fet sortir els gegants!".

En aquesta petita població, al segle XII existia ja la vila closa, que contenia el castell, probablement d'origen àrab. A mitjan segle XIV era una vila notable; tingué un paper important per la causa catalana en la guerra contra Joan II

La Granadella. Església parroquial de Santa Maria de Gràcia. Foto: B. Forgas

Hem arribat al vèrtex geodèsic dels Masos (511 m). Foto: B. Forgas

Grup de caminaires entrant a la vila de Llardecans, a la plaça dels Arbres. Foto: B. Forgas

(1462-72), ja que el camí de Lleida a Llardecans i a Flix era indispensable per a proveir Barcelona de blat.

Es troba a 397 m alt, al límit amb la Ribera d'Ebre i les Garrigues i amb el terme segrianenc de Maials. A més del conreu de secà on l'olivera té el paper més important (pensem en l'oli amb denominació d'origen "olis de les Garrigues"), darrerament en aquests indrets s'hi ha introduït el conreu de plantes aromàtiques, una d'elles és l'espígol.

Una mitja hora de descans i reagrupament de la colla i sortim de Llardecans pel carrer de la Verge de Loreto, on hi ha una plaça i una ermita amb el mateix nom. Al costat de la paret de l'ermita hi ha un enrajolat amb el poema **Pregària de l'arbre**.

De seguida trobarem la **carretera de Maials**, que ja no deixarem pràcticament (llevat en algun tram de camí paral·lel) fins a l'entra-

da d'aquesta nova població ja del Segrià (a 381 m alt), per bé que els seus habitants es consideren garriguencs, on fem parada i fonda davant el restaurant Sol Naixent. Són poc més de la una de la tarda i com en l'anterior etapa hem anat més de pressa del que s'havia previst.

Després del descans merescut i del dinar corresponent, aprofitem l'estona que ens queda abans de pujar novament a l'autocar per fer un tomb per la vila.

Com Llardecans, Maials es troba presidida per la vila Closa o la Vileta, conjunt que conserva encara un evocador caràcter medieval. Uns vilatans ens aconsellen d'arribar-nos fins al capdamunt d'un carrer principal de la vila on hi han arranjat una magnífica balconada sobre la plana segrianenca i garriguenca.

Fora del nucli antic hi ha la nova església parroquial de Santa Maria o de l'Assumpció, amb façana barroca, decorada amb columnata i torre-campanar de dues plantes,

que per la grandiositat de la seva arquitectura havia estat anomenada la **Catedral de les Garrigues**, tot i que aquest títol l'ostenta també l'església parroquial de Santa Maria de Gràcia de la Granadella! Deixem que siguin ells mateixos qui es posin d'acord. No volem entrar en polèmiques alienes, feina tenim nosaltres a defensar la capitalitat del xató...!

A les quatre de la tarda ens trobem novament davant l'autocar que ens ha de tornar a Vilanova. Una etapa més al nostre "currículum" i a esperar la darrera de la temporada i final del GR-65-5 que ens portarà fins a les portes d'Aragó. Esperem que la calor que s'endevina no ens espanti massa el personal!

Blanca

Vida i miracles d'uns senderistes empedreïts DE L'ANOIA AL BAIX CINCA MAIALS-MEQUINENSA

17a etapa: MAIALS-CIM DEL MONTMANEU-MEQUINENSA;
23,200 km; 44 participants;
11 de juny de 1995

Vilanova i la Geltrú, plaça de l'Estació, 2/4 de 6 de matí d'un diumenge de juny que es preveu terroríficament calorós. Quaranta-quatre caminaires inscrits i encara mig endormiscats en aquestes 'deshores' de la matinada es disposen coratjosament a rematar amb tota la dignitat possible aquesta 17a etapa final de Cicle i final, també, de Curs de GR. Avui ha baixat escandalosament el nombre de participants. Massa quilòmetres? Por de calor excessiva? Paisatge que s'intueix més aviat àrid? Ves a saber, potser tot plegat hi ha fet el pes! El cas és que pocs o molts avui pensem arribar als confins de Catalunya per la banda d'Aragó. Avui, els pocs supervivents, entrarem a la comarca del Baix Cinca.

Deixem Vilanova i enfilem carretera enllà cap a Maials, on arribem a l'hora prevista i abans de caninar ens prenem una mitja hora per esmorzar. En arribar a Maials hem tornat a veure el cotxe damunt de la teulada d'un taller mecànic, sistema més contundent per anunciar-se que totes les pàgines grogues que es puguin publicar.

I són dos quarts de nou quan iniciem l'itinerari, una caminada llarga que ens portarà a pujar al cim del Montmaneu, l'únic relleu d'importància de tota

aquesta planúria que trepitgem actualment, per davallar ja després sense reserves fins a Mequinensa, en els límits aragonesos.

Així que comencem a caminar fem amistat amb un gos esmaperdut i de mirada bondadosa que a pesar de la nostra insistència i les nostres recomanacions perquè no ens segueixi, s'entesterà a acompanyar-nos fins al final del trajecte. Hem iniciat la caminada enfilant el carrer del Sindicat de Maials i tot passant pel carrer del Vall hem pogut adonar-nos de la quantitat de cases antigues, façanes i portals amb escuts que hi ha. Ens sobta sobretot una balconada amb una reixa sencera de dalt a baix i una veïna del poble ens assabenta que havia pertangut a una família noble de la població.

Sortim de Maials pel camí de la Granja d'Escarp (que es troba a uns 14 km), actualment una pista engravada, i ja tot just sortir albirem -perquè de fet és l'única elevació dintre d'aquell pla infinit- el con característic del Montmaneu, encara lluny, que ens espera. Creuem la carretera enquitranada que va a Almatret. Plans que es perden a l'horitzó, oliveres, ametllers, grogues i florides mates de ginestell... Contra tota temença, el dia es presenta, de moment, lleugerament nebulós i amb un aïret humit que convida a caminar. Seguim una estona un camí antic, vorejat de lloses de pedres. Deixem unes masies a dreta i esquerra i abandonant una pista molt ampla que seguïem iniciem una lleugera ascensió pels primers contraforts del Montmaneu. Arribem a un punt on a la dreta del camí ve-

Sortint de Maials de cara al Montmaneu, al fons. Foto: Blanca Forgas

iem uns enigmàtics cercles de pedra, també existents en un turó veí. Tombes ibèriques, com suposen els autors de la topografia? Ho deixem per als entesos. Aquí fem un quart d'hora de reagrupament tot i que anem força avançats respecte a l'horari previst.

A partir d'aquí ens anem aproximant al Montmaneu seguint per fondalades conreades d'ametllers i planejant pel vessant obac del cim. Després de pujar pel vessant d'una barrancada, prenent així la caminada una mica d'al·licient, arribem a

un lloc on un sender ben fressat ens apropa a una torre metàl·lica d'alta tensió. Ja som a la collada nord-oest del Montmaneu, a l'esquerra hi ha el camí que puja al cim, i tal com ens aconsellen en la nostra topografia decidim, amb una empenta impressionant, atacar el cim. Una pujada d'uns set minuts aproximadament ens porta al vèrtex geodèsic a 495 m alt sobre les planúries de l'aiguabarreig dels rius Segre i Cinca (tot una proesa alpinística!). Des de dalt hi ha una panoràmica inigualable. Mequinensa i el riu Ebre cap al sud-oest i l'embassament de

Riba-roja al sud. Indrets que ens parlen d'antiquíssims i històrics combats de Juli Cèsar contra legions romanes acabdillades per lloctinents del seu enemic Pompeu...

Després d'aconseguir que tot el contingent formi davant les càmeres per a la fotografia d'arxiu, deixem aquest cònic cim i enfilem cap a l'oest. A la poca estona trobem, a la dreta del camí, la bassa del Gran Dimoni, una cisterna amb les parets de pedres quadrangulars, com les construccions romanes. Una altra fita del pas de l'antic camí romà i construcció atribuïda pels pobles medievals al poder del diable.

Anem seguint un altiplà que contorneja els cingles de la depressió de l'Ebre, la fondalada de la qual ens queda a l'esquerra. Creuem l'altiplà i passem per la vora del cingle que domina la vall del riu Ebre, convertit en l'allargassat embassament de la presa de Riba-roja. Arribats al costat d'una caseta metàl·lica amb portes, finestres i xemeneia de ferro, fem un altre reagrupament a l'ombra d'un pi de dimensions extraordinàries. De mica en mica el dia s'ha anat aixecant i comença a fer-se notar el sol.

Després del reagrupament continuem sense defallir per la vora del cingle; la panoràmica sobre la vall de l'Ebre és immillorable i la planúria gairebé erma i desolada contrasta fortament amb les esponeroses hortes i terres conreades de les ribes de l'embassament de Riba-roja.

L'itinerari per l'altiplà arriba a la seva fi i a l'alçada de Campells el corriol iniciarà una forta davallada que no finirà fins que arribem a Mequinensa, passant en poc més d'un quilòmetre i mig de distància dels 300 metres i escaig als 100 m alt de Mequinensa, l'antiga *Octogesa* citada

Els caminadors enfilant de valent el cim del Montmaneu. Foto: B. Forgas

Tota la colla de senderistes un cop assolit el Montmaneu, cota màxima de l'itinerari. Foto: B. Forgas

als Comentaris de Juli César, que ja tenim als nostres peus, una població històricament important; el centre històric del seu terme es troba en la confluència de l'Ebre amb el Segre.

Som a la vora del riu Cinca, és a dir, de l'embassament de Riba-roja. El GR 65-5 entra finalment pel llarg i estret pont que creua l'embassament. Expressions de joia i satisfacció, algun visca descontrolat i cants mig desafinats amb la lletra de "Soy de Aragón la tierra noble..." La llarga caminada i el sol que fa estona ja pica de valent ha començat a fer estralls, no hi ha dubte!

Ens hem esperat tots els caminaires (de vegades ho aconseguim i tot) per entrar en grup a Mequinensa i acabar així el nostre Cicle de l'Anoia al Baix Cinca que hem fet al llarg d'aquestes 17 etapes. Hem arribat a terres aragoneses per bé que la parla habitual dels seus habitants sigui el català, com en tants altres pobles de la franja de ponent, no en va aquesta comarca havia format part del Principat de Catalunya.

Sobre la vila de Mequinensa s'aixeca l'important castell, d'origen àrab i reconstruït pels Montcada al segle XIV (restaurat fa pocs anys per l'ENHER), un mirador excepcional sobre el paisatge que ofereix l'espai situat entre els dos rius esmentats. Durant els segles de domini àrab, aquesta gran fortalesa vigilava el tràfic fluvial de l'Ebre, així com també els camins del regne de València. Fou sempre un bastió inexpugnable que retardà la conquesta cristiana.

Un reagrupament dels senderistes a l'ombra d'un pi formidable. Al fons, l'embassament de Riba-roja. Foto: B. Forgas

Abocats de camí al poble de Mequinensa, a punt de creuar el pont fronterer. A sobre el poble, el castell. Foto: B. Forgas

Escapant de la calor que ja comença a molestar, ens encabim en alguns bars i restaurants on algú paladeja el típic "cirulo" i a dos quarts de cinc de la tarda, mitja hora abans de l'horari previst, emprenem viatge de reretorn a Vilanova amb el gust i la satisfacció de deixar una feina ben acabada. Hem acomplert el nostre objectiu per a

aquest curs i ara, a esperar el curs vinent, a veure els cappen-sants quin GR ens ofereixen. Per cert, ens en queda algun per fer?

Bon estiu i a reveure, senderistes!

Blanca

PARET DELS DIABLES

Via Sánchez-Martínez

Bé, ja fa més d'un any que no m'havia assegut davant d'un paper per escriure d'allò que tant m'agrada: l'escalada. La veritat és que per mi és més fàcil escalar que escriure, però de vegades s'ha de fer el cor fort i aquí estic una altra vegada per explicar-vos, avui, que el passat 18 de juny vaig anar a escalar a Montserrat. A la regió coneguda per Sant Jeroni hi ha una paret que es diu **Serrat de les Onze o Paret dels Diables**, la qual té una via anomenada **Sánchez Martínez**, que és la que vam escalar. El divendres anterior, al bar de la Talaia, en Toni i jo vam decidir d'anar a aquesta via entre altres coses perquè a l'estiu és millor escalar vies que estiguin a l'ombra i aquesta hi queda bastant.

Amb el llibre de ressenyes a la mà llegim que la via té 315 m i 10 reunions. Comentem el material que creiem que necessitarem per escalar-la; entre moltes altres coses dues cordes, estreps, plaquetes recuperables, etc. i després decidim que marxant de Vilanova a les 8 del matí tindrem prou temps per escalar la via.

Avui és diumenge i són les 8 del matí i després de posar benzina i recollir en Toni a la plaça de Catalunya hem agafat camí en direcció a Montserrat. En arribar a Monistrol hem parat al bar de la Roca a esmorzar, com fem sempre que anem en aquesta zona. Després d'esmorzar hem agafat el cotxe i hem pujat muntanya amunt fins arribar al refugi de Santa Cecília. Encara no són ni les 10 del matí i el lloc on deixem els cotxes és ple a vessar. Preparem el material el més ràpid possible, tanquem el cotxe i comencem a caminar en direcció al camí de l'Arrel. Fa un dia molt maco, amb molt de sol i molta calor i en aquestes hores del matí comença a fer una xafogor que la caminada esdevé una mica pesada. El bon camí s'acaba i de cop hem de pujar amunt per una canal molt dreta. La calor i la xafogor es fan insuportables i el pes de la mobilla i la corda em fan anar encara més a poc a poc

del que ja és habitual en mi. Arribem a peu de via al voltant de les 11 i encara que és aviat ja hi ha una cordada davant nostre que tot just comença la seva escalada. Després de nosaltres encara van arribar dues cordades més i puc dir que vam tenir sort, perquè si arribàvem una mica més tard haguéssim hagut de demanar tanda com al mercat per poder escalar. Semblava una romeria.

La via Sánchez-Martínez té 10 llargs dels quals el primer és el més finet, amb cantells molt petits. Del segon llarg al quart la via passa per una xemeneia molt estreta. Del quart fins al setè és tot artificial i els tres últims llargs són típicament monterratinos, amb cantells petits, burins petats, xapes molt allunyades i reunions tercermundistes, tot plegat "meravellós".

En Toni comença l'escalada i passa el primer llarg sense cap mena de problemes i un cop a la reunió m'assegura i comença a pujar. Al darrere meu les dues cordades que quedaren també comencen la seva escalada. Com ja he dit abans, del segon llarg al quart es puja per una espècie de xemeneia molt estreta, tant que en molts llocs no ens passava ni el cul i gairebé no hi havia assegurances. La cordada que venia darrere nostre eren uns nois molt simpàtics i a cada reunió ens trobàvem i explicaven acudits. La seva companyia va ser molt divertida.

Un cop acabada la part de la xemeneia van començar les tres tirades d'artificial fins a la setena reunió exactament. La primera tirada d'artificial li va tocar al Toni. Era una placa llisa, molt mal equipada, amb tot de burins petats. La segona tirada em va tocar a mi. Va ser molt emocionant ja que mai havia fet una artificial com aquella. Era un passaman que pujava per una fissura que desplomava bastant, en la qual les assegurances eren una mica lluny i vaig trobar un pas molt dur perquè vaig haver de posar l'estrep en un pitó

on hi havia tres baguetes molt velletes i descolorides, i després de penjar-m'hi encara no arribava bé al parabolt. Així que vaig agafar-me a la fissura amb bavaresa i allargant la mà com vaig poder per fi vaig xapar. Quin "tuto", és a dir, quin esglai! L'adrenalina m'anava a cent per hora. Ràpidament vaig arribar a la reunió i després d'assegurar-me va pujar el Toni. Li va tocar la tercera i última tirada de l'artificial. Era la més maca i més ben equipada de tota la via. Vaig passar-m'ho molt bé quan em va tocar escalar a mi.

A partir d'aquí començo a sentir-me una mica cansada i els peus em fan molt de mal. Ja només queden dues reunions per arribar a dalt i en Toni i jo decidim fer-les les dues a l'hora per fer més ràpida l'escalada. Pensem que les cordes arribaran bé a dalt i si no és així pujarem a "l'ensamble" si cal. Ja hem arribat al cim. Durant tota l'escalada hem estat a l'ombra, però aquí al cim fa molt sol i l'aire ha començat a bufar i ho fa fort. Com que anem una mica més ràpids que els nostres nous amics, hem decidit de retrobar-nos al bar de la Roca en acabar l'escalada, per prendre junts una "garimba" i perquè ens tornin material que en algunes reunions els hem anat deixant. Així que un cop dalt del cim recollim material, ens felicitem per la feina fet i comencem a baixar per la canal. Quina canal, nois! Buff! Quin fart de suar amb la xafogor que feia. Vaig arribar al cotxe supercansada. Però això no és important, el més important és que acabava d'escalar una via molt maca, que m'ho havia passat molt bé i que a la Roca ens esperaven unes "garimbres" 'superguais'.

Al cap d'una estona bastant llarga van arribar els nostres nous amics. Es van prendre amb nosaltres les seves 'garimbres' i gairebé vam marxar plegats cap a casa.

Teresa Sabrià

SERRAT DE LES ONZE

PARET DELS DIABLES

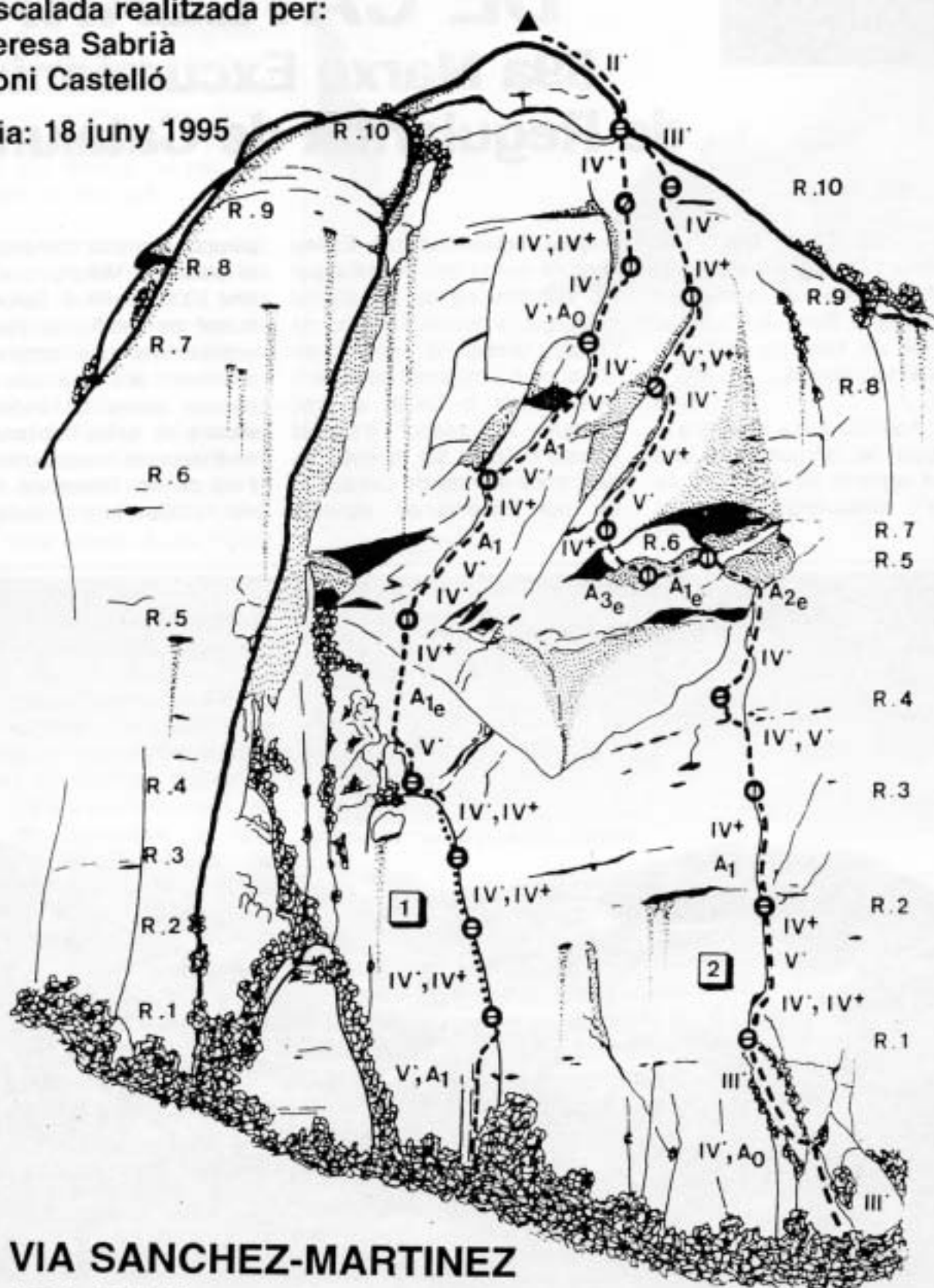
MONTSERRAT

Escalada realitzada per:

Teresa Sabrià

Toni Castelló

Dia: 18 juny 1995

- (1) VIA SANCHEZ-MARTINEZ
(2) VIA GAM

UN RECORREGUT PER LA SERRA DE CATLLARAS

59a Marxa Excursionista de Regularitat de Catalunya

El dia 21 de maig, uns quants equips en representació de l'A.E. Talaia ens disposàvem a conèixer la Serra de Catllaràs i a fer un bon paper en la classificació general.

Aquesta serra, situada a la comarca del Berguedà, té una altitud superior als 1700 m i és bastant desconeguda per la

majoria d'excursionistes. El seu contorn queda ben delimitat per les depressions de la vall del Llobregat, a ponent i al nord, de l'Arija, també al nord, del Merdançol a migjorn i de la riera dels Assois o Soills, al límit oriental. A l'interior d'aquest massís hi viu la flor de neu i és dels pocs indrets de Catalunya on pot observar-se aquesta

planta. La marxa començava en el poble de Malanyeu, situat a uns 1000 m altitud. Sortíem del costat de l'edifici de l'escola i enfilant per una ampla pista arribàvem al Llomà, una de les poques cases de pagès que encara es troba habitada. Ens endinsem pel bosc i arribem a la Font de les Travesses on tots els participants som obsequiats

La serra d'Enrija, cingles de Valcabre, Pedraforca i Cadi des de la Serra de Catllaràs. Foto: Salvador Butí

El puig de Sobrepuny. Vista baixant des de Carllaràs. Foto: Salvador Buti

El caseriu de Malanyes. Foto: Salvador Buti

amb un entrepà de bull. El lloc és magnífic i ens trobem protegits per grups de faigs de més de 30 m d'alçada.

Seguim la pista per la qual veníem fins arribar a la Coma de Jou i aquí la deixem per continuar per un corriol que acaba a la torrentera; la travessem i quan hem pujat una mica veiem la carena que més tard ressegurem.

El camí continua pujant fins a superar la carena de l'Aballol. Gaudim plenament de la verdor del bosc i de les nombroses flors primaverals que encatifen el sòl. Arribem al collet de les Bassotes, hi descansem uns moments per admirar el paisatge.

Reprenem la marxa cap al coll de Sant Miquel i comença el fort pendent. El camí passa pel llom del contrafort fins arribar al peu de la paret que cau pràcticament a plom de la cresta. Arribem a la collada de Sant Miquel (1700 m) per on passa la pista que segueix el GR-4. Descansem a sota d'un pi negre per a recuperar-nos de la pujada mentre mengem una poma que ens ofereixen els organitzadors.

Després de descansar ens dirigim cap a sobre del penya-segat que abans hem resseguit per sota i que ens mena al Roc de la Clusa (1730 m), punt més alt del recorregut. La vista és magnífica i veiem el cim de Sobrepuny, on pujarem en una propera excursió de "Coneguem Catalunya".

Baixem una mica i assolim la Balma de Crip. Carenegem per un camí que baixa suaument entre una vegetació de pins i roures, passem pel Portell del Porc per a continuar cap al coll del Portell. Anem baixant fins que arribem al turó de la Fullera

(1661 m), extraordinari mirador sobre el Pedraforca i entorns. Reprenem la baixada fins al coll de la Batllia o dels Avets. El camí continua baixant per entre un bosc de pins, fins arribar a la font dels Avets on descansen uns moments.

El camí continua baixant i al cap d'una estona arribem als Plans, lloc idíl·lic on dinem i descansen per a recuperar-nos. Tots coincidim que és preciós. Observem una altra vegada la verdor del prat i les nombroses flors que ens acompanyen. Després reprenem la marxa per un camí ben fressat i aviat veiem el poble de Malanyeu on finalitza la caminada.

Vista de la Tossa d'Alp i al Puigjançada des de la Serra de Catllarès. Foto: Salvador Butí

Cal felicitar el C.E. Els Blaus per haver escollit la Serra de Catllarès per a realitzar la 59ª Marxa Excursionista de Regularitat de Catalunya i alhora els felicitem també per la celebració del seu 75è Aniversari. Per molts anys!

M. Carme Barceló

CLASSIFICACIO DELS NOSTRES EQUIPS A LA 59a MARXA

Classificació	Equip	Components	Entitat	Punts
15	28	Salvador Butí - M. Carme Barceló	A.E.Talaia	43
23	42	Josep Planas - Roser Muela	id.	49
26	39	Maribel Garrigó - Ricard Vilanova	id.	50
31	25	Nati Salvadó - Miquel Bernadó	id.	53
42	13	Josep Vidal - Montse Pascual	id.	67
45	86	Isidre Rigual - Concepció Reixach	id.	68

EN LA CLASSIFICACIO PER ENTITATS L'A. E. TALAIA VA QUEDAR CLASSIFICADA EN 5è LLOC

40è ANIVERSARI TALAIA
22 DE JULIOL DE 1995
RAL·LI NOCTURN DE BAIXA MUNTANYA
Organitza: G.E.A.M.

NOTÍCIES I COMENTARIS

HEM D'OBLIDAR CAN CUCURELLA?

No és la primera vegada que un propietari canvia el nom de la masia que ha comprat per posar-hi el seu propi. Fa anys, cap allà als setanta, un militar mallorquí va batejar amb el nom de Son Siurell l'antic **mas Bargalló** d'Olivella i no en va reeixir, ja que popularment i oficialment continua tenint la denominació tradicional. Un altre senyor, l'any 1965 va posar el nom de Casa-bona a la **masia del Notari** i tampoc li va donar resultat, ja que a Vilanova tant la veu popular com l'estament oficial segueix donant el nom que porta la casa des de la primera del segle passat.

Ara ha tocat a **can Cucurella**. Els nous propietaris l'han batejada "Can Foix" i n'han fet una casa de colònies. Segurament que passarà el mateix que en els anteriors exemples i el poble continuarà anomenant la masia amb la seva forma pretèrita, però això ningú no ho sap i el temps ho dirà.

Can Cucurella és una masia molt antiga. De la família Cucurella se'n tenen notícies des que foren establerts a la casa l'any 1569 depenent de la quadra de Rocacrespa. Al llarg dels segles foren notables el **molí d'en Cucurella** (enderrocat l'any 1970 per donar visualitat al giratomb de la carretera) i el **pou de glaç** situat a la riera, que fou utilitzat fins a l'aparició del gel industrial. Abans de l'establiment, un Cucurella s'havia casat amb la senyora de Rocacrespa i exercí de senyor d'aquest caseriu (1553). Una vegada foren propietaris del mas, el van pos-

seir fins al segle present. Per tant foren més de quatre segles d'aquest cognom i, com és natural, la casa és coneguda per **can Cucurella**, grafia que ja consta així l'any 1860.

Els Cucurella van vendre les terres i la casa. El darrer amo era barceloní. L'any passat hi van instal·lar la casa de colònies "Can Foix" evidenciant una manca de respecte per a la toponímia del lloc, però, a més, un desconeixement dels procediments de simplificació que fa servir la llengua catalana. La contracció "can" vol dir "casa d'en", això és, que "Can Foix" seria la contracció de "casa d'en Foix", frase inadmissible pel fet que no hi ha cap persona d'aquest cognom vinculada a la casa i és, en canvi, el nom del riu que transcorre pel costat de la masia. En tot cas, si no els feia patxoca el nom antic hi havien d'haver posat "mas Foix", topònim aquest quasi mil·lenari que mereix també tots els respectes però que no és el de can Cucurella.

La darrera paraula la té la denominació popular, que normalment és assenyada amb la tradició. Ara mateix pinta prou bé a Cubelles, ja que a l'abril van celebrar la XXI Setmana Cultural i els actes van acabar l'1 de maig amb la VI Caminada Popular i l'Aplec a la **Masia de Can Cucurella**.

SALVEM EL NOM DELS COLLS

Un dels sistemàtics atemptats de les urbanitzacions contra la toponímia local és la incorporació de denominacions que

no tenen res a veure amb el lloc.

En tenim mil i un exemples: Les Amèriques, Califòrnia, Daltmar, la Muntanya del Mar, la Selva de les Meravelles, las Colinas... Deixant a part l'aspecte reivindicatiu i ecològic contra l'"actuació" dels Colls, cal denunciar que volen donar el nom de "Casa del Mar" a la nova urbanització. Aquesta denominació no és ni més ni menys que el nom que donà la família propietària de Solicrup a la seva **masia dels Colls**, anys i panyats tancada als comarcans i vigilada nit i dia. Sembla que els amos dels Colls no s'havien assabentat del veritable nom de la casa, documentat des de fa més de sis segles (mas des Coyll) i que persistí fins que fou adquirida pel Musitu.

En el cas que tiri endavant la urbanització, cal demanar que es conegui amb el nom de "Els Colls".

Per cert, es limitarà la desfeta del paisatge al terme de Ribes o també afectarà al veí municipi de Sitges? Les màquines s'han aturat just al límit de les Mesquites i amenacen la zona de "Buenos Aires", dintre el terme sitgetà. Li plauria al consistori de Sitges una urbanització d'aquestes característiques? Hi ha una dita que diu que qui calla atorga. És aquesta l'actitud de les autoritats sitgetanes?

BRANQUES DE PI SOBRE LA PORTA D'UN CELLER

Els pobles antics amb les pinyes i els pinyons preparaven un vi que era begut a discreció en les orgies de les festes temofòries, festes que celebraven

NOTÍCIES I COMENTARIS

a Atenes els mesos d'octubre i novembre en honor de Demèter, deessa de la terra conreada, especialment del blat i dels altres cereals. Aquestes festes duraven tres dies, amb la finalitat d'aconseguir la protecció dels sembrats durant l'hivern. Un record del **vi especial preparat amb pinyes i pinyons** és la branca de pi que penja a la llinda de les portes de les tavernes en diversos pobles mediterranis, no solament de Catalunya i de la resta d'Espanya sinó d'altres llocs de la Mediterrània.

Hi ha comarques que d'aquesta branca de pi en diuen "tolla", mot que no trobem en els diccionaris amb aquell significat.

D'aquesta tradició en parla Joan AMADES en el seu "Costumari català", volum I, pàgina 182, i pel que fa a les festes tesmofòries i a Demèter es llegeix a la Gran Enciclopèdia Catalana.

LA VARIANT DE VILAFRANCA

Diuen que és l'única variant per fer en la carretera N-340 que de Barcelona va al sud espanyol. Així, si de València fins fa poc en deien el semàfor d'Europa perquè l'autopista quedava tallada en aquella ciutat i s'havia d'agafar més enllà, de Vilafranca en diuen mil pestes per aturar el trànsit d'una carretera nacional.

Aquests darrers mesos, si procedint de Vilanova entreu a Vilafranca per la recta del mateix nom, a banda i banda veureu el traçat que han fet les màquines sobre les vinyes que restaven entre l'autopista i la ciutat pene-desença, vora el convent de la

mare Ràfols. La variant es fa més o menys paral·lela a la citada autopista i connecta Igualada amb Vilanova sense entrar en el conflictiu nucli de Vilafranca. Altrament, en el cas de voler agafar l'autopista cap a Lleida no caldrà ficar-se a Vilafranca.

Un cop acabada l'obra, Vilanova ja no serà solament la **platja de Vilafranca** sinó la **platja de l'Anoia**. Anem pujant de categoria!

PLA D'US I GESTIO DEL PARC NACIONAL D'ORDESA

La Secretaria de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (F.E.E.C.) ens ha fet arribar una circular fa uns dies per la qual ens informen de la publicació al BOE núm. 112 d'11 de maig de 1995 del Real Decreto 409/1995 de 17 de març per mitjà del qual s'aprova el Pla Rector d'Ús i Gestió del Parc Nacional d'Ordesa i Mont Perdut.

Aquest Parc Nacional, reclassificat i ampliat per la Ley 52/1982 de 13 de juliol, és situat en la província d'Osca, Comunitat Autònoma d'Aragó, i integrat en la Xarxa Estatal de Parcs Nacionals de l'article 22 de la Ley 4/1989 de 27 de març, de conservació del espais naturals i de flora i fauna silvestres.

En el mateix BOE també surt publicat el Real Decreto 632/1995 de 21 d'abril per mitjà del qual s'estableix un règim de mesures a aplicar a les zones d'influència dels parcs nacionals.

En el tauler d'anuncis de Secretaria del nostre estatge social els interessats en el tema podreu trobar-ne fotocòpia.

UNA EXCURSIO DE PROTESTA, O UNA COLLECTIVA DE "CONEGUEM ELS COLLS"

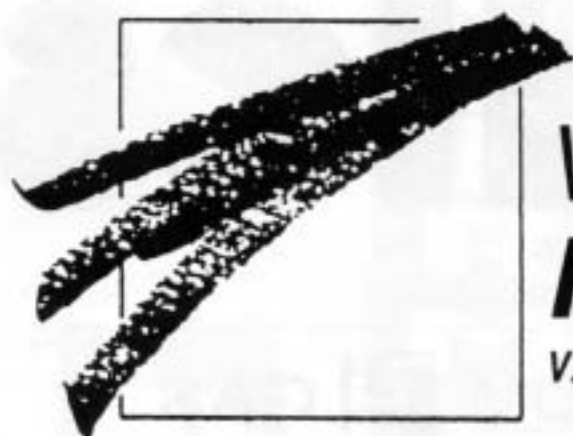
Segurament ja esteu assabentats del conflicte entre els promotors de la urbanització i de la Plataforma "Salvem els Colls", de la qual la Talaia forma part.

Una de les formes de participar-hi -a més dels incidents ocorreguts anteriorment i que foren protagonitzats per ecologistes i veïns de les Roquetes- va ésser (i sempre segons el nostre criteri) anar a veure l'escenari del desgavell però en forma d'excursió, tenint com a referència el nostre plànol de la Caminada Popular i també una còpia del projecte de la urbanització.

Francament, ens costa d'empassar que un lloc que passa per ésser el pulmó verd de les Roquetes i també de Vilanova, per on discorria un bonic itinerari de les nostres caminades, es pugui veure ben aviat farcit de xalets, carrers i pistes de tennis.

Però la convocatòria no va tenir massa èxit, almenys no en tingué tant com el desitjat, i així només una quarantena de persones, i quasi totes de Vilanova, feren acte de presència, ja que dels veïns de les Roquetes només hi havia dues noies en el lloc de trobada de Mas d'en Serra.

Un cop vist el desgavell i després d'unes crítiques contundents, els participants retornaren cap a casa amb l'esperança que allò no tiri endavant.

VIATGES **INTERGAVA**

V. INTERNACIONAL GAVA, S.A. G.C. 129

LA VOSTRA AGENCIA DE CONFIANÇA
US OFERIM TOT TIPUS DE SERVEIS I PRODUCTES
A MES DE LA VENDA DE BITLLETS D'AVIO I TREN

OFERTES ESPECIALS PER ALS SOCIS DE L'A.E.TALAIA
CONSULTEU-NOS... US ESPEREM!

C. Almirall Colom, 6 - Tel. 8144353 - Fax 8142807 - VILANOVA I LA GELTRU

**WIDION
MARCS, S.L.**

- Enmarcatge de quadres
- Olis
- Aquarel·les
- Litografies

- *Preus especials per a professionals*
- *Assesors decoratius*

C/ Recreo, 58 • Tel. 814 45 42 • 0880 Vilanova i la Geltrú

TECNICS

AIGUA

LLUM

GAS

CALEFACCIÓ

REPARACIÓ D'ESCALFADORS

Picapedrers, 3 - Tel. 814 32 46
VILANOVA I LA GELTRÚ

MECN-I

INFORMÀTICA, OFIMÀTICA
I MECANOGRÀFIA

CASH & CARRY

GRUP DATA LOGIC

CONCESIONARI OFICIAL

EPSON **COMPAQ** TOSHIBA

C/. de l'Aigua, 14
Telèfon 814 12 96

08800 Vilanova i la Geltrú

AUTO MOTO

JOSEP BERTRAN

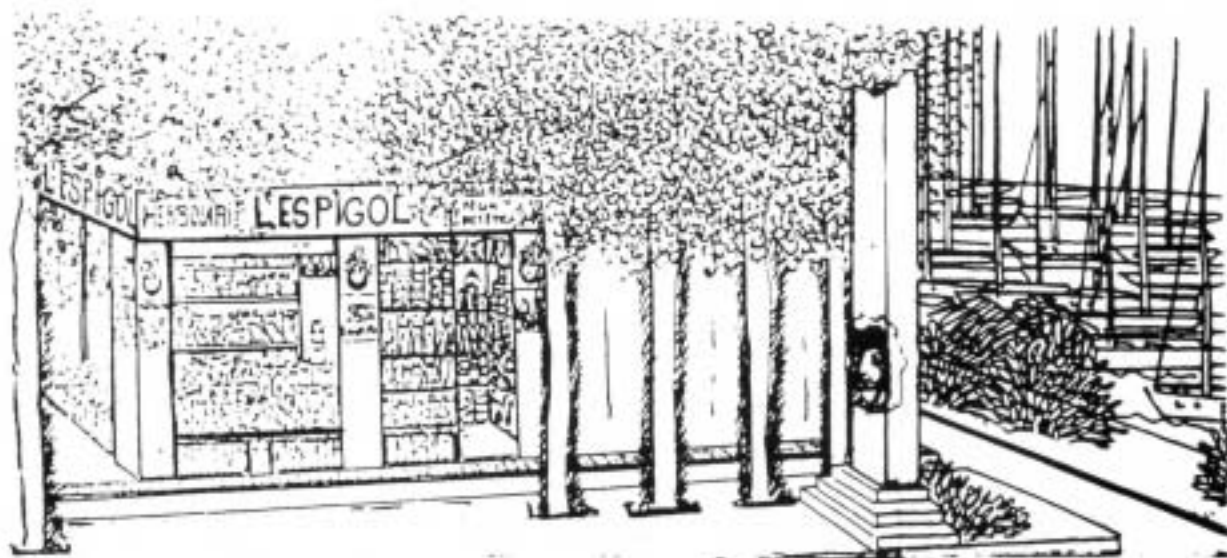
Reparació de l'automòbil i motocicletes

Cabanyes, 11
Tel. 893 65 72

08800 VILANOVA I LA GELTRÚ

ATENCIÓ SOCIS!

**AMB LA PRESENTACIÓ DEL CARNET DE SOCI DE L'A. E. TALAIA,
TINDREU LA MÀ D'OBRA GRATUÏTA EN REALITZAR EL CANVI
D'OLI DEL VOSTRE COTXE. NOMÉS ABONAREU ELS MATERIALS.**

HERBOLARI L'ESPIGOL

Herbes, Dietètica, Formatges i Especialitats

Rambla de la Pau, 103 - Tel. 815 13 11

08800 Vilanova i la Geltrú

«EL BUEN TAPEO»

junt a la Piscina Municipal

C/. Pelegri Ballester, 19-21

Tel. 815 62 02

08800 VILANOVA I LA GELTRÚ

**INTERSPORT[®]
OLARIA**

Pl. Soler i Gustems, 5
Francesc Macià, 50
Tel. 8930470 - Fax 8141436

08800 Vilanova i la Geltrú

TOT PER A L'ESPORTISTA

